

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΚΡΗΤΗΣ

ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ

Συνεισφορά του ΤΕΙ Κρήτης Τμήματος Διοίκησης Επιχειρήσεων Αγίου Νικολάου στην τοπική οικονομία και ανάπτυξη. Εντοπισμός και ανάλυση προσδιοριστικών παραγόντων διαβίωσης των Φοιτητών του Τμήματος Διοίκησης Επιχειρήσεων Αγίου Νικολάου.

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Εισηγητής: Ιωάννης Ρώτας, ΑΜ 714

Επιβλέπων: Στυλιανός Παπαδάκης Καθηγητής – Κοσμήτορας Σ.Δ.Ο. Τ.Ε.Ι.
ΚΡΗΤΗΣ

Συνεπιβλέπων: Χρήστος Λεμονάκης Επίκουρος Καθηγητής

©

2019

TECHNOLOGICAL EDUCATION INSTITUTE OF CRETE
SCHOOL OF MANAGEMENT AND ECONOMICS
DEPARTMENT OF BUSINESS ADMINISTRATION (AGIOS
NIKOLAOS)

The contribution of the Technological Institute of Crete, annex of Agios Nikolaos in the local economy and development. Detection and analysis of students factors affecting living in Saint Nicolas, Technological Institute of Business Administration.

DIPLOMA THESIS

Student : Ioannis Rotas DE 714

Supervisor : Stylianos Papadakis Professor, Head of School of Management and Economics

Vice Supervisor: Christos Lemonakis, Assistant Professor

©

2019

Υπεύθυνη Δήλωση : Βεβαιώνω ότι είμαι συγγραφέας αυτής της πτυχιακής εργασίας και ότι κάθε βοήθεια την οποία είχα για την προετοιμασία της, είναι πλήρως αναγνωρισμένη και αναφέρεται στην πτυχιακή εργασία. Επίσης έχω αναφέρει τις όποιες πηγές από τις οποίες έκανα χρήση δεδομένων, ιδεών ή λέξεων, είτε αυτές αναφέρονται ακριβώς είτε παραφρασμένες. Επίσης βεβαιώνω ότι αυτή η πτυχιακή εργασία προετοιμάστηκε από εμένα προσωπικά ειδικά για τις απαιτήσεις του προγράμματος σπουδών του Τμήματος Διοίκησης Επιχειρήσεων (Αγίου Νικολάου) του Τ.Ε.Ι. Κρήτης.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η παρούσα πτυχιακή εργασία έχει ως κύριο στόχο να αποδείξει θεωρητικά με βάση τις βιβλιογραφικές πηγές που έχουν γραφτεί από καθηγητές πανεπιστημίων, αλλά και ερευνητικά μέσα από την έρευνα που διεξήχθη αυστηρά και μόνο στους φοιτητές του Τμήματος Διοίκησης Επιχειρήσεων με έδρα τον Άγιο Νικόλαο, κατά πόσον ένα Τριτοβάθμιο Ίδρυμα συμβάλει στην ωρίμανση και ανάπτυξη της τοπικής και περιφερειακής οικονομικής ανάπτυξης της ευρύτερης περιοχής που εδρεύει. Με βάση τα παρακάτω αποδεικνύεται ότι ο ρόλος του πανεπιστημίου είναι αρκετά σημαντικός για την ταυτότητα ενός τόπου αρκεί να μην υπερεκτιμηθεί η προσφορά του και να μην χαρακτηριστεί ως ένα οικονομικό όφελος για την περιοχή. Η έρευνα η οποία πραγματοποιήθηκε μας «δείχνει» την αντίληψη την οποία έχουν οι φοιτητές που ζουν στον Άγιο Νικόλαο τόσο για το Τμήμα και τις δυνατότητές του όσο και για την πόλη του Αγίου Νικολάου και ότι αυτή την απαρτίζει (π.χ. Δημόσιες Υπηρεσίες, αντίληψη για τους κατοίκους κτλ.).

Λέξεις - κλειδιά: φοιτητές, τοπική οικονομία και ανάπτυξη, Τ.Ε.Ι. Κρήτης, Άγιος Νικόλαος

ABSTRACT

The certain project has as an aim to prove theoretically with bibliographic sources that have been written by academics, and with a research that has been taken by the Student's of the Department of Business Administration in Agios Nikolaos. How a university contributes in the maturation and development of the topical and the regional economical growth of the place where the university is located. Based on the following, it's improved that the role of the university is very important for a place and its ID, if only the supply is not overrated. The research shows us the option and opinion the students have for the Department and the city of Agios Nikolaos.

Keywords: Student's, local economy and development, T.E.I. of Crete, Agios Nikolaos

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΕΡΙΛΗΨΗ.....	4
ABSTRACT.....	5
ΛΙΣΤΑ ΠΙΝΑΚΩΝ	8
ΛΙΣΤΑ ΣΧΗΜΑΤΩΝ.....	9
ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ	10
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	11
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄: Τρόποι συνεισφοράς του ΤΕΙ Κρήτης στα δρώμενα στον Άγιο Νικόλαο.....	12
Στην κοινωνία (ποσοτική & ποιοτική συνεισφορά).....	12
Στην οικονομία (μέσω του εσόδου και του προσδιοριζόμενου φόρου που απολαμβάνει το κράτος) (ποσοτική συνεισφορά)	16
Στη συμβολή στην τοπική και περιφερειακή ανάπτυξη (π.χ.: διοργάνωση Συνεδρίων, αξιοποίηση χώρων, ανάδειξη ιδιαίτερων χαρακτηριστικών του Νομού Λασιθίου, κ.ά.)	20
Σύντομη αναφορά στο The Triple Helix Theory.....	24
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄: Περιφερειακή ολοκλήρωση.....	25
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄: Μεθοδολογία έρευνας.....	28
Ερώτηση 1 ^η	29
Ερώτηση 2 ^η	30
Ερώτηση 3 ^η	31
Ερώτηση 4 ^η	32
Ερώτηση 5 ^η	34
Ερώτηση 6 ^η	35
Ερώτηση 7 ^η	37
Ερώτηση 8 ^η	39
Ερώτηση 9 ^η	41
Ερώτηση 10 ^η	42

Ερώτηση 11 ^η	44
Ερώτηση 12 ^η	45
Ερώτηση 13 ^η	47
Ερώτηση 15 ^η	51
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	53
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	55
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄	55
ΞΕΝΟΓΛΩΣΣΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	56
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄	56
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄	56

ΛΙΣΤΑ ΠΙΝΑΚΩΝ

Πίνακας 1: Διακρίσεις μεταξύ κοινοτήτων πρακτικής και άλλων τρόπων πρακτικής.....	15
Πίνακας 2: Τοπικές επιπτώσεις του πανεπιστημίου (Pellenbarg, 2005, p.p. 5)	18
Πίνακας 3: Οικονομική επιρροή του πανεπιστημίου (Pellenbarg, 2005, p.p. 6).....	19
Πίνακας 4: Φύλο ερωτηθέντων	29
Πίνακας 5: Καταγωγή φοιτητών.....	30
Πίνακας 6: Έτη ερωτηθέντων	31
Πίνακας 7: Μόνιμη διαμονή των φοιτητών κατά την διάρκεια των σπουδών τους.....	33
Πίνακας 8: Ενοίκιο Διαμονής.....	34
Πίνακας 9: Έξοδα/ημέρα.....	36
Πίνακας 10: Έξοδα / μήνα.....	37
Πίνακας 11: Κύρια έξοδα των φοιτητών	40
Πίνακας 12: Σύγκριση με τον τόπο κατοικίας	41
Πίνακας 13: Μετακίνηση	43
Πίνακας 14: Εργασία	44
Πίνακας 15: Αντίληψη.....	46
Πίνακας 16: Προβλήματα	47
Πίνακας 17: Τρόποι βελτίωσης των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν οι φοιτητές.....	50
Πίνακας 18: Παραμονή μετά την λήψη του πτυχίου.	51
Πίνακας 19: Έσοδα / Έξοδα από την λειτουργία του Τμήματος (για τα έτη 2018 - 2019).....	54
Πίνακας 20: Πάγια ύδρευσης – αποχέτευσης.....	54
Πίνακας 21: Έξοδα φοιτητών κατά την διάρκεια της παραμονής τους στην πόλη του Αγίου Νικολάου.....	55

ΛΙΣΤΑ ΣΧΗΜΑΤΩΝ

Σχήμα 1: Ο ρόλος ενός Τριτοβάθμιου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος στην περιφερειακή ανάπτυξη (Τ.Ε.Ι. Ηπείρου, Γκίκας, p.p. 7).....	22
Σχήμα 2: Θεωρία Τριπλού Έλικα (Etzkowitz, etal., 2000 p.p. 111)	24
Σχήμα 3: Φύλο ερωτηθέντων.....	29
Σχήμα 4: Καταγωγή φοιτητών.	30
Σχήμα 5: Έτη ερωτηθέντων.....	32
Σχήμα 6: Μόνιμη διαμονή φοιτητών.	33
Σχήμα 7: Ενοίκιο διαμονής.	34
Σχήμα 8: Έξοδα φοιτητών ανά ημέρα.	36
Σχήμα 9: Έξοδα φοιτητών ανά μήνα	38
Σχήμα 10: Κύρια έξοδα φοιτητών.....	40
Σχήμα 11: Οικονομική σύγκριση με τον τόπο κατοικίας των φοιτητών.....	42
Σχήμα 12: Μετακίνηση φοιτητών.....	43
Σχήμα 13: Εργασία φοιτητών.....	45
Σχήμα 14: Αντίληψη παραμονής των φοιτητών.	46
Σχήμα 15: Προβλήματα φοιτητών.	48
Σχήμα 16: Παραμονή φοιτητών στον Άγιο Νικόλαο.	52

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Θέλω να ευχαριστήσω όλους τους καθηγητές μου οι οποίοι μας δίδαξαν με βάση την αγορά εργασίας και τα «θέλω» της. Τους καθηγητές μου Παπαδάκη Στυλιανό και Λεμονάκη Χρήστο για την εμπιστοσύνη που μου έδειξαν να αναλάβω αυτή την έρευνα, αλλά και τον πρόεδρο του Τμήματος Διοίκησης Επιχειρήσεων Αγίου Νικολάου Κωνσταντίνο Παναγιωτάκη για την άψογη συνεργασία που είχαμε κατά την διάρκεια της θητείας μου στο Δ.Σ. του Συλλόγου Σπουδαστών. Τέλος, όλους τους φοιτητές του Τμήματος που πήραν μέρος στην έρευνα γιατί εάν δεν υπήρχαν αυτοί δεν θα είχαμε αυτό το τελικό αποτέλεσμα.

Αφιερωμένη στην μνήμη του πατέρα μου...

...και στην οικογένεια μου.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στην παρούσα πτυχιακή εργασία προσπαθήσαμε να αναλύσουμε όσο περισσότερο μπορούσαμε την συνεισφορά του Τ.Ε.Ι. Κρήτης Τμήματος Διοίκησης Επιχειρήσεων Αγίου Νικολάου στην τοπική οικονομία και ανάπτυξη. Στο Α΄ Κεφάλαιο αναλύεται μέσα από βιβλιογραφικές πηγές οι τρόποι συνεισφοράς του Τ.Ε.Ι. Κρήτης στα δρώμενα στον Άγιο Νικόλαο, το οποίο αναλύεται σε τρεις(3) επιμέρους υποενότητες: στην κοινωνία, την οικονομία και την συμβολή στην τοπική και περιφερειακή ανάπτυξη. Στο τέλος του Α΄ Κεφαλαίου υπάρχει μία σύντομη αναφορά στο μοντέλο του «Τριπλού Έλικα», το οποίο μας δείχνει την άριστα συνδεδεμένη σχέση μεταξύ Πανεπιστημίων – Βιομηχανιών – Κυβερνήσεων. Στο Β΄ Κεφάλαιο αναλύουμε την περιφερειακή ολοκλήρωση που επέρχεται από την δραστηριότητα ενός Τριτοβάθμιου Ιδρύματος στην ευρύτερη περιοχή, μέσα από παραδείγματα και μελέτες που έχουν γίνει σε χώρες του εξωτερικού, αλλά και με γνώμονα τις ακαδημαϊκές πηγές. Τέλος, στο Γ΄ Κεφάλαιο αναλύεται η μεθοδολογία έρευνας που πραγματοποιήθηκε στους φοιτητές του Τ.Ε.Ι. Αγίου Νικολάου, με στόχο να γίνει αντιληπτή τόσο η εικόνα που έχουν για το Τμήμα, όσο και η αντίληψή τους για την πόλη του Αγίου Νικολάου και τις παροχές της.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄: Τρόποι συνεισφοράς του ΤΕΙ Κρήτης στα δρώμενα στον Άγιο Νικόλαο.

Στην κοινωνία (ποσοτική & ποιοτική συνεισφορά)

Αρχικά, τη συνεισφορά των φοιτητών στην κοινωνία του Αγίου Νικολάου μπορούμε να τη διακρίνουμε στο γεγονός ότι οι φοιτητές συμμετέχουν ενεργά τόσο στο εθελοντικό κομμάτι μέσω της συμβολής τους σε δράσεις του Δήμου Αγίου Νικολάου, αλλά και μέσω της εργασίας τους σε χώρους μαζικής εστίασης και εταιρειών που δραστηριοποιούνται στην περιοχή. Από την άλλη μεριά, έχουμε την μερίδα του διοικητικού και εκπαιδευτικού προσωπικού του τμήματος, το οποίο δεν παύει να είναι πλούσια καταρτισμένο προσωπικό με γνώσεις Master και όχι μόνο.

Το 100% των καθηγητών του τμήματος συντάσσει ακαδημαϊκά άρθρα σε διάφορα ακαδημαϊκά περιοδικά ανά τον κόσμο και εκτός αυτού παρέχει πολύπλευρη εκπαίδευση με γνώμονα την αγορά εργασίας και τη διεθνή επιχειρηματική πραγματικότητα.

Σημαντικό είναι και το γεγονός ότι, υπάρχουν “νέες μορφές δέσμευσης” που παράγονται μεταξύ κοινωνίας και ιδρυμάτων, οι οποίες συντελούν δύο(2) μορφές της γνώσης. Η πρώτη είναι καθαρή, πειθαρχική, εξειδικευμένη, η οποία πηγάζει μέσα από το πανεπιστήμιο και η δεύτερη μορφή της γνώσης είναι υβριδική, βασισμένη στην ζήτηση, επιχειρηματική και συχνά χρησιμοποιείται εκτός των Ιδρυμάτων Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης.

Στην συνέχεια, πρέπει να αναφέρουμε ότι εάν πιστεύουμε ότι η γλώσσα είναι η δύναμη του κάθε λαού, δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι είναι αποτέλεσμα της ακαδημαϊκής παραγωγής.

Ίσως ένα από τα προβλήματα για τις βιβλιογραφίες τις οποίες έχουμε στην διάθεσή μας είναι ότι πραγματικά κανένας από τους καθηγητές Ανωτάτων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων που έχουν γράψει αυτές μέχρι σήμερα, δεν έχει επίγνωση για το αν έχει πραγματοποιηθεί έστω μια διαδικασία διαβούλευσης για το τι μπορεί να γραφτεί και από ποιον.

Γίνεται εμφανές ότι μέσω της συνέργειας των πανεπιστημίων με τις τοπικές κοινότητες τα πανεπιστήμια αποκτούν μία πιο ισχυρή ισχύ. Αυτή η συνέργεια “δίνει” στην τοπική κοινωνία:

(α) δομές. Οι δομές είναι οργανωτικές μορφές μεταξύ προσωπικού και λειτουργικών συστημάτων.

(β) σχέσεις. Οι σχέσεις, δημιουργούνται από διαφορετικά άτομα από άλλους οργανισμούς, καθώς και από εμπειρίες ζωής και επιτυγχάνονται μέσω των δομών.

(γ) πρακτικές σε φυσικές τοποθεσίες , τα οποία δεν υπήρχαν πριν. Τέλος, οι πρακτικές σε φυσικές τοποθεσίες είναι κοινές συναντήσεις, σεμινάρια, συνέδρια κ.λ.π.

Μέσω αυτής της συνέργειας και με γνώμονα τις τρεις(3) παραπάνω διαστάσεις πρέπει να ανοιχτούν νέοι χώροι, οι οποίοι θα προωθούν αυτή την συνέργεια. Επομένως, κάθε πλαίσιο που αναπτύσσουμε πρέπει να αναγνωρίσει τον πανεπιστημιακό τομέα ως μέρος της κοινότητας, και όχι με κάποιο τρόπο ξεχωριστό από αυτό. Σύμφωνα με τον Watson καλείται ως «κοινότητα μέσα σε μία κοινότητα» (Hart, etal. , 2006).

Στην συνέχεια, πρέπει να αναφερθούμε στην ιστορία της λέξης “university” (=πανεπιστήμιο), η οποία προήλθε τόσο από την λατινική λέξη “universitas” που σημαίνει κοινότητα, όσο και από την κλασική λατινική λέξη “universus” που σημαίνει ολότητα σύμφωνα με τους Jongbloed etal. (2008, p.305).

Συχνά παρατηρείται το φαινόμενο, πολλά εκπαιδευτικά ιδρύματα να βρίσκονται σε απομακρυσμένες περιοχές της Χώρας & να μην έχουν εύκολη πρόσβαση με τις κοινότητες, όμως την σημερινή εποχή με την εξέλιξη της τεχνολογίας τα πανεπιστήμια έρχονται “πιο κοντά” με τις κοινότητες ακόμη και εάν βρίσκονται στην πιο απομακρυσμένη περιοχή της Ελλάδας.

Αναμφισβήτητα δεν θα μπορούσε να αρνηθεί κανείς ότι, οι εκάστοτε κυβερνήσεις επεμβαίνουν στην πολιτική που ακολουθούν τα πανεπιστήμια, με αποτέλεσμα να αλλάζει ο στόχος των ιδρυμάτων, ο οποίος δεν είναι άλλος από την μετάδοση της γνώσης. Αυτό είναι αρνητικό για τον λόγο ότι εκπροσωπεί τα συμφέροντα κάποιας συγκεκριμένης μερίδας ανθρώπων και όχι της πλειοψηφίας. Η τριτοβάθμια εκπαίδευση αλληλοεπιδρά με πολλές μορφές της επιστήμης, οι οποίες είναι η υγεία, η βιομηχανία, ο πολιτισμός, η εδαφική ανάπτυξη και η αγορά εργασίας και για το λόγο αυτό οι περιοχές οι οποίες έχουν τέτοιου είδους ιδρύματα είναι ωφελημένες.

Επιπρόσθετα, η τριτοβάθμια εκπαίδευση εκτός από το γεγονός ότι προσφέρει εξαιρετική εκπαίδευση και έρευνα, μεταδίδει την γνώση στα μέλη των κοινωνιών. Από την δεκαετία του '80 και εξής συζητήθηκαν θέματα κοινωνικής αλλαγής μέσω κάποιων βασικών στόχων οι οποίοι θα εξέρχονταν από το περιβάλλον του πανεπιστημίου. Σημαντικό όμως είναι και το κύρος που επικρατεί ανάμεσα στα πανεπιστήμια και την κοινωνία, όπου εάν ένα εκπαιδευτικό ίδρυμα κατέχει σημαντικό όνομα στους εκάστοτε ενδιαφερόμενους αυτό οφείλεται τόσο στην γνώση και την κατάρτιση που παρέχεται εντός αυτού, όσο και στις καλές υπηρεσίες που παρέχει η ίδια η κοινωνία για αυτό.

Το βασικό στοιχείο με βάση τα παραπάνω είναι ότι υπάρχει ποικιλία ενδιαφερόμενων φορέων, ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και αποστολές τους. Το πανεπιστήμιο με την αυτοδυναμία που αποκτά από την μείωση του ρόλου του κράτους γίνεται ολοένα και πιο ολοκληρωμένο στην κοινωνία. Όμως, το αρνητικό στοιχείο αυτής της άποψης είναι ότι η ατομική ευθύνη που έχουν στην κοινωνία απειλείται. Για να μην ολοκληρωθεί αυτό το ασθενές κομμάτι του πανεπιστημίου εις βάρος της κοινωνίας θα πρέπει τα πανεπιστήμια να διοικούνται με ποιο σωστό τρόπο και να αποφεύγουν τέτοιου είδους λανθασμένες κινήσεις (Jongbloed, etal. 2008).

Σε κοινωνίες λοιπόν, όπως την συγκεκριμένη στην ευρύτερη περιοχή του Αγίου Νικολάου το τμήμα εξάγει χρόνο με τον χρόνο απόφοιτους άξιους να στελεχώσουν την αγορά εργασίας και να δημιουργήσουν μία αξία ταυτότητα τόσο για το τμήμα όσο και για την πόλη. Όταν δημιουργούνται αυτές οι συμπράξεις μεταξύ πανεπιστημίων και τοπικών κοινωνιών μας δίνει το ερέθισμα για να παρατηρήσουμε τι μπορούν να κάνουν ή τι πραγματικά κάνουν οι άνθρωποι όταν συνεργάζονται μεταξύ τους, προκειμένου να εξελίσσονται πράξεις και ιδέες προς μία ανοδική κατεύθυνση, η οποία θα έχει πολλαπλά οφέλη.

Το συγκεκριμένο κομμάτι όμως κρύβει και ένα αρνητικό στοιχείο στο εσωτερικό του, το οποίο είναι η γραφειοκρατία η οποία γίνεται αντιληπτή, με αποτέλεσμα να περιοριστεί το πάθος και ο ενθουσιασμός. Για παράδειγμα, εάν υπάρξει κάποια αλλαγή στο πολιτικό καθεστώς, που μπορεί να αποφέρει πολλά οφέλη στις εταιρικές σχέσεις μεταξύ πανεπιστημίου και κοινοτήτων, μπορεί άλλο τόσο να καταστραφεί ολοσχερώς και ο απολογισμός να “φέρει” μόνο θύματα & καταστροφές.

Ακόμη, ο σχηματισμός μιας κοινότητας πρακτικής σε σχέση με τα πανεπιστήμια και τις κοινότητες κρίνουν αναγκαίο να δημιουργηθούν συμβατικά όρια, τα οποία η λογοτεχνία τα ονομάζει ως ένα νέο “τοπίο πρακτικής”. Άνθρωποι από όλες τις περιοχές της χώρας έρχονται σε ένα φόρουμ μάθησης, προκειμένου να εξετάσουν θέματα που είναι κοινά σε όλα τα προγράμματα (Hart, etal. 2006).

Επιπρόσθετα, για να αναλύσουμε περαιτέρω την έννοια «κοινότητα πρακτικής» που προαναφέραμε τοποθετήθηκε παρακάτω ο πίνακας 1, ο οποίος αφορά τις διακρίσεις μεταξύ κοινοτήτων πρακτικής και άλλων τρόπων πρακτικής όπως αναφέρουν οι συγγραφείς (Hart,etal. 2006, p.p. 130 – 132). Αυτά τα παραδείγματα δείχνουν πώς κατανοούμε ότι οι κοινότητες πρακτικής είναι «ομάδες ανθρώπων που ομαδοποιούνται ανεπίσημα από κοινού από την κοινή γνώση και το πάθος για μια κοινή επιχείρηση»

Η έμφαση εδώ δίνεται στην εθελοντική προέλευση αυτής της πρακτικής. Οι άνθρωποι σε τέτοιες κοινότητες θέλουν να κάνουν τα πράγματα μαζί. Κανείς δεν κάνει ποτέ κάποιον να έρθει σε ένα από

τα γεγονότα που πραγματοποιούνται ταχύτατα. Αυτή η αυτοδιάθεση, θα τους επιτρέψει να «μοιράζονται τις εμπειρίες τους και τις γνώσεις τους με ελευθερωμένους, δημιουργικούς τρόπους που προωθούν νέες προσεγγίσεις στα προβλήματα». Αυτός ο άτυπος πολιτισμός συνεργασίας μπορεί στη συνέχεια να αποκτήσει έναν πιο διαδικαστικό χαρακτήρα, καθώς η «μοναδική προοπτική» που δημιουργείται εκφράζεται στην ανάπτυξη «ενός συνόλου κοινών γνώσεων, πρακτικών και προσεγγίσεων» και καθιέρωσε τρόπους αλληλεπίδρασης ».

	Ποιος είναι ο σκοπός	Ποιος ανήκει	Πόσο ευδιάκριτα είναι τα σύνορα	Τι είναι αυτό που τα κρατάει ενωμένα	Πόσο κρατάνε
Κοινότητες από ελαστική θεραπεία/ελαστική πρακτική	Να δημιουργείς, επεκτείνεις, και να ανταλλάξεις τη γνώση. Για να δημιουργήσεις σπιτική..., οργανωτική, οικογενειακή ικανότητα. Για να δημιουργήσεις σχέσεις υπεράσπισης και αλληλοβοήθειας	Αυτοεπιλογή βασισμένη σε εξειδίκευση ή πάθος στο να βοηθήσει τα παιδιά να αναπτύξουν ελαστικότητα	Ασαφής	Το πάθος, η συντροφικότητα, και ο παράγοντας "κλικ"	Αναπτύσσονται και τελειώνουν οργανικά(διαρκούν όσο υπάρχει σχετικότητα μεταξύ ζητημάτων και ενδιαφερόντων στο να μαθαίνουν μαζί)
Επίσημα τμήματα	Να παραδώσουν μια υπηρεσία	Ο καθένας ο οποίος δίνει αναφορά στον μάνατζερ της ομάδας	Ευδιάκριτα	Οι απαιτήσεις της δουλειάς και οι κοινοί στόχοι	Προορίζονται να είναι μόνιμα αλλά διαρκούν μέχρι την επόμενη αναδιοργάνωση
Ομάδες συνεργασίας	Να προσέχουν μια διαδικασία / λειτουργία η οποία βρίσκεται σε εξέλιξη.	Μέλη που ανατίθενται από τη διοίκηση	Ευδιάκριτα	Μοιρασμένη ευθύνη για τη λειτουργία	Διαρκούν όσο χρειάζεται για τη λειτουργία
Ομάδες εργασιών	Να εκπληρώσουν μια συγκεκριμένη εργασία	Άτομα που έχουν ένα συγκεκριμένο ρόλο να εκπληρώσουν μια εργασία	Ευδιάκριτα	Οι στόχοι των εργασιών (project) και τα ορόσημα	Προκαθορισμένο τέλος, όταν αποπερατωθεί το project
Κοινότητες ενδιαφέροντος	Να είναι ενημερωμένες. Να ασκούν πιέσεις και να υποστηρίζουν.	Ενδιαφέρον χρήστες εξυπηρέτησης	Ασαφής	Πρόσβαση σε πληροφορίες και αίσθηση ...	Αναπτύσσονται και τελειώνουν οργανικά
Δίκτυα	Να δέχονται και να μοιράζονται πληροφορίες. Να γνωρίζουν ποιος είναι ποιος.	Καθηγητές, γονείς, παιδιά	Αδιευκρίνιστα	... ανάγκη και σχέσεις	Δεν ξεκινάνε ή σταματούν ποτέ στην πραγματικότητα. (υπάρχουν όσο οι άνθρωποι έρχονται σε επαφή ή θυμούνται ο ένας τον άλλον)

Πίνακας 1: Διακρίσεις μεταξύ κοινοτήτων πρακτικής και άλλων τρόπων πρακτικής

Συνοψίζοντας όλα τα παραπάνω, καλούμαστε να αναφερθούμε σε μία σκέψη που διατύπωσαν οι Καλαβάσης & Κοντάκος (2010) στο συνέδριο της Ρόδου εκείνη την περίοδο «ο σχεδιασμός της συνύπαρξης Τοπικής Αυτοδιοίκησης και Πανεπιστημίων αποτελεί ολιστική πρόταση για τη ζωή των πολιτών, των Πόλεων και των Πανεπιστημίων. Πυρήνας αυτού του σχεδιασμού είναι η αλλαγή της αντίληψης για την κοινωνία και το πέρασμα στην έννοια της κοινωνίας της γνώσης. Η έμφαση δηλαδή στην ανάγκη να χρησιμοποιεί η κοινωνία τη γνώση & την τεχνολογία, που παράγει μέσα από την Έρευνα & την Εκπαίδευση, για τη συνεχή ποιοτική βελτίωση της οργάνωσης, της δομής και της συνοχής της».

Στην οικονομία (μέσω του εσόδου και του προσδιοριζόμενου φόρου που απολαμβάνει το κράτος) (ποσοτική συνεισφορά)

Ο ρόλος των πανεπιστημίων την σημερινή εποχή απομακρύνεται αρκετά από την βασική θεωρία την οποία γνωρίζουμε όλοι μας. Ο ρόλος των πανεπιστημίων έχει διαφοροποιηθεί όσον αφορά την λειτουργία του στις οικονομικές συνθήκες της ευρύτερης περιοχής. Τα πανεπιστήμια εμφανίζονται ως πολυδιάστατοι οικονομικοί παράγοντες που είναι ενσωματωμένοι σε περιφέρειες και έχουν ως κύριο στόχο όχι μόνο την παραγωγή και μετάδοση της βασικής γνώσης στο ανθρώπινο κεφάλαιο, αλλά και στην ενεργή συμμετοχή τους ως θεσμικοί παράγοντες στην οικοδόμηση και προάσπιση της γνώσης στην ευρύτερη περιοχή. Μέσα από μελέτες, έχει παρατηρηθεί το φαινόμενο ότι τα πανεπιστήμια που διατηρούν δεσμούς με την τοπική οικονομία είναι ενιαία, σχετικά μεγάλα και τεχνολογικά καταρτισμένα ούτως ώστε η επιρροή τους στην ευρύτερη περιφερειακή ζώνη να είναι μεγάλη, με σοβαρό αντίκτυπο στην οικονομική, κοινωνική και πολιτιστική ανάπτυξη.

Ταυτόχρονα, διαπιστώνουμε και την “κόντρα” των νεότερων τεχνολογικά πανεπιστημίων όπως το εξεταζόμενο με παλαιότερα και πιο αναγνωρισμένα. Οι βασικές έρευνες και οι τεχνολογικές λειτουργίες μεταφορών των πανεπιστημίων “παράγουν” γνώση και συμβάλλουν στην οικονομική ανάπτυξη. Ο συγγραφέας στο σημείο αυτό μας αναφέρει ότι το φαινόμενο της μεταφοράς γνώσης παρέχει μια ισχυρή ένδειξη ως προς το γιατί τα πανεπιστήμια θεωρούνται όλο και περισσότερο ως ένα ουσιαστικό στοιχείο της διαδικασίας της τοπικής και περιφερειακής οικονομικής ανάπτυξης, ιδίως στις βιομηχανίες που βασίζονται στη γνώση, όπως η τεχνολογία των πληροφοριών και των επικοινωνιών ή η βιοτεχνολογία. Ωστόσο, αυτό που δεν είναι ακόμα σαφές είναι η πραγματική διαδικασία με την οποία και ο βαθμός στον οποίο η επίδραση της πανεπιστημιακής έρευνας στην καινοτομία συμβάλλει στη διαδικασία της περιφερειακής οικονομικής ανάπτυξης και του σχηματισμού βιομηχανικών συγκροτήσεων (Bramwell et al, 2005, p.p.9).

Ο αντίκτυπος που μπορεί να προκαλέσει το πανεπιστήμιο μέσα από αυτή την προώθηση της γνώσης στην κοινωνία είναι τόσο ισχυρός που μπορεί να αλλάξει την τροχιά της τοπικής οικονομικής ανάπτυξης.

Αξίζει να αναφέρουμε στο συγκεκριμένο σημείο, ότι σχεδόν το 100% των υψηλών περιφερειακών οικονομιών “κρύβουν” την ύπαρξη ενός ερευνητικού πανεπιστημίου.

Σύμφωνα με τον συγγραφέα, σε πρόσφατη μελέτη που πραγματοποιήθηκε στην Αμερική, η μεγάλη εμπορική επιτυχία σε τομείς της τεχνολογίας οφείλεται στις επιχειρηματικές πράξεις των Αμερικανικών πανεπιστημίων. Το συγκεκριμένο γεγονός, οφείλεται στην διαφοροποίηση των ερευνών των συγκεκριμένων Ιδρυμάτων από την παραδοσιακή στην εμπορευματοποιημένη έρευνα.

Με μία πρόσφατη μελέτη που ονομάζεται “Innovation U project” (Bramwell, etal., 2008,pp.12), η οποία πραγματοποιήθηκε στην Αμερική ανέδειξε τα χαρακτηριστικά του πανεπιστημίου του 21ου αιώνα, ενός “πανεπιστημίου επιχειρηματικής έρευνας” το οποίο οικοδομεί την τεχνολογική βιομηχανία και την περιφερειακή οικονομική ανάπτυξη (Bramwell, etal., 2008).

Στην συνέχεια, καλούμαστε να αναλύσουμε τα μοντέλα έλξης των αποφοίτων ενός πανεπιστημιακού ιδρύματος. Σε αυτή την περίπτωση, σημαντική είναι η επίδραση του πανεπιστημίου στην εικόνα της περιοχής όπως θα αναλυθεί παρακάτω. Παρατηρούμε πολλές φορές, ότι εταιρείες με πλούσιο “βιογραφικό” ενσωματώνονται πολλές φορές σε διάφορα επιστημονικά ή ερευνητικά προγράμματα υπό την αιγίδα διαφόρων τεχνολογικών ιδρυμάτων.

Ας εστιάσουμε προκειμένου να γίνει πιο κατανοητός ο ρόλος του πανεπιστημίου στην τοπική οικονομία & ανάπτυξη στο Πανεπιστήμιο Groningen της Ολλανδίας, όπου σύμφωνα με τον Pellenbarg (2005, p.16) , οι επιχειρήσεις στην περιοχή που «συνδέονται» με το πανεπιστήμιο εκτός από την επίδραση της αγοραστικής δύναμης μπορούν να χωριστούν σε δύο μεγάλες ομάδες. Στην πρώτη ομάδα, έχουμε τις επιχειρήσεις που έχουν εγκατασταθεί ή έχουν μετακομίσει στο Groningen & τις γύρω περιοχές λόγω της παρουσίας του πανεπιστημίου & στην άλλη ομάδα τις επιχειρήσεις που έχουν ξεκινήσει από το ίδιο το πανεπιστήμιο: spin-offs. Ως αποτέλεσμα αυτής της μελέτης περίπτωσης προκύπτει ότι, είναι λογικό να θεωρούμε από την μία μεριά τις επιχειρήσεις & αυτούς που τις αποτελούν με γνώμονα την σύνδεσή τους με το πανεπιστήμιο ως κέντρο γνώσης ή αλλιώς ότι το πανεπιστήμιο δεν συνδράμει σαν “πελάτης” αυτών των επιχειρήσεων αλλά σαν κυρίαρχος παράγοντας (Pellenbarg, 2005).

Για να τεκμηριώσουμε όλες τις παραπάνω εκδοχές του πανεπιστημίου καλούμαστε να αναφέρουμε σύμφωνα με τον Pellenbarg (2005, p.p. 4 – 5) αρχικά την επίδραση από την ίδρυση ενός πανεπιστημίου στην περιοχή (πίνακας 2) και στην συνέχεια (πίνακας 3) τις οικονομικές επιδράσεις του πανεπιστημίου στην αγορά εργασίας και στην κοινωνία.

Τοπικές επιπτώσεις του πανεπιστημίου σε	Παράδειγμα
Πολιτικό επίπεδο	Αλλαγή σε πολιτικό επίπεδο, αυξημένη συμμετοχή πολιτών, αποδεδειγμένες οργανώσεις πολιτικών διαδικασιών
Δημογραφικά στοιχεία	Αλλαγή στην ημερομηνία γέννησης και ημερομηνία θανάτου μεγαλύτερη κινητικότητα.
Οικονομία	Επιπτώσεις σε τοπικές εισροές, το παραγωγικό επίπεδο, η αγορά εργασίας, κινητικότητα αγοράς.
Υποδομή	Επιπτώσεις σε στέγαση, μεταφορά, φαρμακευτικές υπηρεσίες, λιανικό τομέα
Κουλτούρα	Καλύτερη προμήθεια αγαθών κουλτούρας, επίρεια στο κλίμα της κουλτούρας.
Θέαμα	Επίρεια της τοπικής εικόνας, της τοπικής ταυτότητας.
Εκπαίδευση	Επιπτώσεις στη συμμετοχή, αλλαγή ποιότητας.
Κοινωνικά ζητήματα	Επιπτώσεις στην ποιότητα ζωής, επιρροή των μαθητών.

Πίνακας 2: Τοπικές επιπτώσεις του πανεπιστημίου (Pellenbarg, 2005, p.p. 5)

Σε μια δημοσίευση περί του 1992 που αφορούσε το πανεπιστήμιο ως περιφερειακό κέντρο, η Florax έδωσε οκτώ πτυχές της πιθανής επίδρασης της ίδρυσης ενός πανεπιστημίου στην περιοχή (πίνακας 2). Οι διακεκριμένες επιδράσεις δεν μπορούν να απομονωθούν φυσικά, αλλά σχετίζονται με διάφορους τρόπους. Αυτό ισχύει ιδιαίτερα για τις οικονομικές επιπτώσεις, οι οποίες συνδέονται στενά για παράδειγμα με τις δημογραφικές εξελίξεις, τις υποδομές και την εικόνα της περιοχής. Στη συνέχεια, η Florax διευκρινίζει ότι υπάρχουν γενικά τρεις τρόποι χαρτογράφησης των οικονομικών αποτελεσμάτων: μέσω των εισροών (ή των αναδρομικών δεσμών του πανεπιστημίου), μέσω των αποτελεσμάτων (που συνδέονται άμεσα με το πανεπιστήμιο) ή μέσω ενός μοντέλου που συνδυάζει

τα αποτελέσματα εισόδου και εξόδου τα αποκαλούμενα «αποτελέσματα έλξης». Σύμφωνα με τον συγγραφέα, το πανεπιστήμιο γίνεται ένας πόλος έλξης από επισκέπτες και επιχειρήσεις που έρχονται στην περιοχή, και ορισμένες φορές παρατηρούμε επιχειρήσεις να ενσωματώνονται με το πανεπιστήμιο. Έτσι, έχουμε σημαντική επίπτωση του πανεπιστημίου στην εικόνα της περιοχής. Μετέπειτα, στα «αποτελέσματα εξόδου» κατατάσσουμε τις επιχειρήσεις που έχουν εξαχθεί από το πανεπιστήμιο τύπου spin-offs, οι οποίες ιδρύθηκαν από σπουδαστές ή από ανθρώπινο δυναμικό του Ιδρύματος.

Οικονομική επιρροή του πανεπιστημίου	Παράδειγμα
Εργασία στο πανεπιστήμιο	Αριθμός εργασιών στο πανεπιστήμιο και σε σχετικά ιδρύματα
Εισροές του πανεπιστημίου	Κρατικές συνεισφορές, δίδακτρα, χρηματοοικονομική, οφέλη κ.α. από την πώληση των βιβλίων και το εμπόριο.
Δαπάνες του πανεπιστημίου	Αγορά αγαθών και υπηρεσιών από το πανεπιστήμιο.
Εισροές και δαπάνες των εργαζομένων του πανεπιστημίου	Μισθοί και κόστος κοινωνικής προστασίας. Έξοδα σε μαγαζιά, σε ψυχαγωγία και κουλτούρα, και σε μέσα μαζικής μεταφοράς.
Επιπτώσεις στην αγορά εργασίας	Παράδοση της εκπαιδευόμενης αγοράς. Υψηλές επιπτώσεις στην παραγωγικότητα.
Απόσπαση των επιχειρήσεων	Εταιρείες οι οποίες ανακαλύφθηκαν από μαθητές και υπαλλήλους του πανεπιστημίου, απασχολώντας ή όχι ακαδημαϊκή τεχνογνωσία και τεχνολογία.
Το μάρκετινγκ της τεχνογνωσίας	Η πώληση της γνώσης σε ποικίλες μορφές, από ιδέες και μαθήματα στους γονείς.

Πίνακας 3: Οικονομική επιρροή του πανεπιστημίου (Pellenbarg, 2005, p.p. 6).

Όσον αφορά τώρα τον πίνακα 3, ο οποίος αναφέρεται στις οικονομικές επιπτώσεις του πανεπιστημίου και αναγράφεται σύμφωνα με το μοντέλο της Lambooy (Pellenbarg, 2005, p.p. 6 – 7) στο οποίο αναλύεται ο ρόλος του πανεπιστημίου ως επίκεντρο στις περιφερειακές δικτυακές σχέσεις, δεν είναι στην πραγματικότητα ένα μοντέλο από οικονομική άποψη, αλλά μια περίληψη των κατηγοριών των επιπτώσεων που επηρεάζουν την εργασία και το εισόδημα, και με βάση αυτή

την επίδραση μπορεί να ονομαστεί «οικονομικό (ενν. μοντέλο)». Και τα εφέ εισόδου και εξόδου περιλαμβάνονται στη λίστα, αλλά τα αποτελέσματα έλξης έχουν αφηθεί εκτός. Επί του παρόντος, η προσοχή δίνεται με πιο μοντέρνο τρόπο σε δύο άλλες κατηγορίες αποτελεσμάτων: 1) η απόσχιση των επιχειρήσεων υψηλής τεχνολογίας και υψηλής τεχνογνωσίας από τα πανεπιστήμια και 2) οι οικονομικές επιπτώσεις υπό μορφή εμπορικής πώλησης γνώσεων σε διάφορες μορφές.

Αξιοσημείωτο είναι και το γεγονός ότι, κατά την περίοδο της δεκαετίας του '80 επήλθε στην επιφάνεια η ανάγκη για επιχειρηματική καινοτομία ως “σωτήρας” για την “κακοποιημένη” οικονομία της εποχής εκείνης ο ρόλος των πανεπιστημίων ως πωλητών εμπορικών γνώσεων και επιχειρήσεων υψηλής αξίας. Η σύγχρονη, επιχειρηματική και προσανατολισμένη στην αγορά τάση της δεκαετίας του '80 ταιριάζει με μια σύγχρονη φράση: το «επιχειρηματικό πανεπιστήμιο».

Τέλος, σύμφωνα με τον Γκίκα, Γρ., et al. (2010) καλούμαστε να κλείσουμε αυτό το εδάφιο με μία τοποθέτησή του στο Συνέδριο που είχε πραγματοποιηθεί στο Rodos Palace στην Ρόδο από τον Δήμο Ροδίων με στόχο την συνύπαρξη των τοπικών κοινωνιών με την Τριτοβάθμια Εκπαίδευση. «Συχνά οι ανάγκες των τοπικών κοινωνιών σε μικροοικονομικό και πολιτικό επίπεδο βάρυναν περισσότερο από την διασφάλιση της ακαδημαϊκής προόδου και εξέλιξης των Ιδρυμάτων που αυτές φιλοξενούσαν». Στη συνέχεια, αναφέρθηκε στην λάθος τακτική η οποία κυριαρχεί στις αντιλήψεις μας, το να αντιμετωπίζουμε το πανεπιστήμιο ως προς τα οικονομικά οφέλη τα οποία έχει επιφέρει στην τοπική περιοχή, και όχι ως προς τον βασικό του ρόλο, ο οποίος είναι ερευνητικός και εκπαιδευτικός.

Στη συμβολή στην τοπική και περιφερειακή ανάπτυξη (π.χ.: διοργάνωση Συνεδρίων, αξιοποίηση χώρων, ανάδειξη ιδιαίτερων χαρακτηριστικών του Νομού Λασιθίου, κ.ά.)

Η ίδρυση μονάδων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης έχει αποδείξει κατά το παρελθόν ότι είναι σημαντικό εργαλείο περιφερειακής ανάπτυξης όπως μας αναφέρει ο Κατσίκης (2010, p.p.67) . Οι λόγοι οι οποίοι αποδεικνύουν αυτό το φαινόμενο είναι τόσο η εγκατάσταση εκπαιδευτικού προσωπικού, όσο και η εγκατάσταση των εισαγόμενων φοιτητών στην ευρύτερη περιοχή. Τα παραπάνω έχουν ως αποτέλεσμα την τόνωση της περιφερειακής οικονομίας, όσο και την καλύτερευση της ποιότητας ζωής της περιοχής μέσα από την ανάπτυξη μιας τοπικής ακαδημαϊκής κοινότητας (Κατσίκης, 2010).

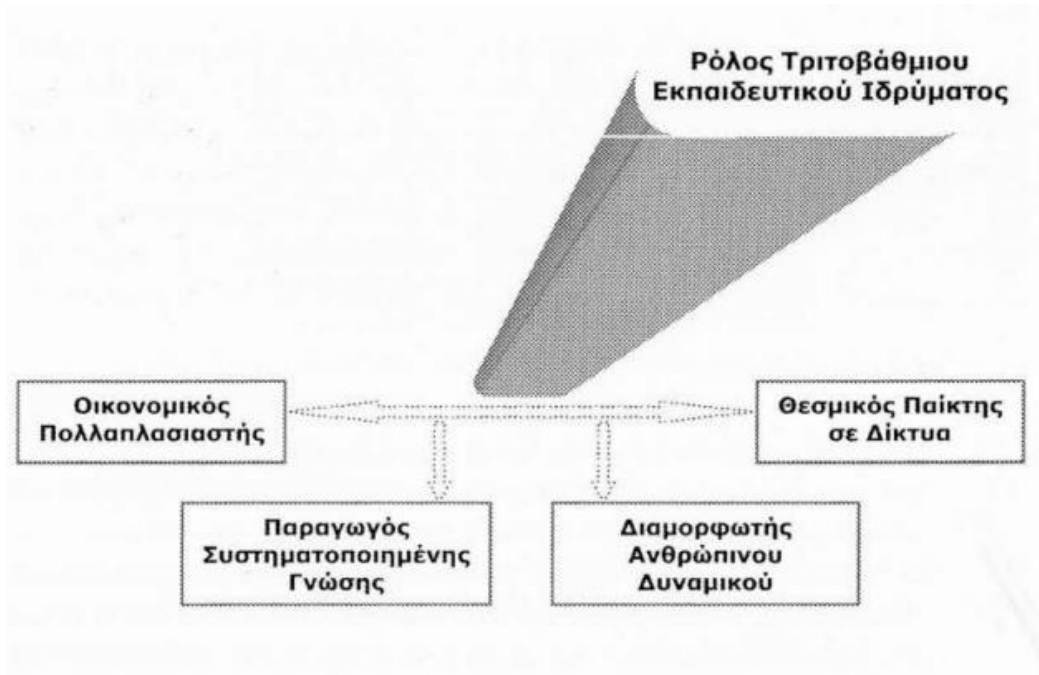
Όπως προαναφέραμε και παραπάνω τα πανεπιστήμια δεν θα πρέπει να τα μεταχειριζόμαστε σαν οικονομικά οφέλη της περιοχής που εδρεύουν, αλλά σαν παράγοντες γνώσης. Παρατηρούμε το εξής

φαινόμενο στην Ελλάδα ότι, τα πανεπιστήμια δραστηριοποιούνται ως επί το πλείστο στα κέντρα και όχι εξίσου σε όλες τις περιφέρειες της χώρας σε σχέση με την Γερμανία, όπου τα πανεπιστημιακά ιδρύματα είναι εξίσου διαιρεμένα. Η σημασία αυτών είναι ότι παράγουν γνώσεις και για να γίνουν οι περιφέρειες περισσότερο ανταγωνιστικές χρειάζεται να κινηθούν ως επιχειρήσεις οι οποίες συνεχώς αναπτύσσονται και εξελίσσονται.

“Ερευνες σχετικά με τις οικονομικά επιτυχημένες περιφέρειες υποδεικνύουν ότι η επιτυχία τους εξαρτάται από αυτό που ονομάζεται «θεσμική πυκνότητα» (institutional thickness) όπου παρατηρείται αυξημένος αριθμός θεσμών και οργανώσεων που δραστηριοποιούνται στην παραγωγή και προώθηση της γνώσης. Τα ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα εξ ορισμού εντάσσονται σε αυτές τις οργανώσεις” με γνώμονα τον Γκίκα (2009, p.p.6) .

Ο ρόλος του πανεπιστημίου στην περιφερειακή ανάπτυξη σύμφωνα με τον συγγραφέα χωρίζεται σε τέσσερις(4) κεντρικούς άξονες στο πλαίσιο της δράσης του. Ο πρώτος άξονας είναι αυτός του “Οικονομικού πολλαπλασιαστή”, κατά τον οποίο το Ίδρυμα είναι εργοδότης, φορολογούμενος, αγοραστής προϊόντων και υπηρεσιών, καθώς και πόλος έλξης νέων ανθρώπων - φοιτητών, λεγόμενοι ως καταναλωτές. Ονομάζεται έτσι για τον λόγο ότι, το πανεπιστήμιο προσελκύει αυτά τα άτομα φοιτητές και διδακτικό προσωπικό να έρθουν στο δυναμικό του και μέσα από αυτό τονώνεται και η τοπική οικονομία και ανάπτυξη, λόγω της εκμίσθωσης ακινήτων, αγοράς ειδών πρώτης ανάγκης κ.ά. Από την άλλη, έχουμε και οικονομικές δαπάνες οι οποίες πραγματοποιούνται και από το ίδιο το πανεπιστήμιο για να καλύψει λειτουργικά του έξοδα.

“Ο δεύτερος άξονας είναι αυτός του παραγωγού συστηματοποιημένης γνώσης και αφορά σε θέματα μεταφοράς, τεχνογνωσίας και τεχνολογίας, πνευματικής ιδιοκτησίας κ.ά.”. Στην συνέχεια, έχουμε τον τρίτο άξονα που είναι αυτός του “διαμορφωτή ανθρώπινου δυναμικού”, ο οποίος παρέχει υψηλής ποιότητας γνώσης, προκειμένου οι απόφοιτοι του να ενταχθούν στο ανθρώπινο δυναμικό των επιχειρήσεων της ευρύτερης περιοχής. Στον τέταρτο άξονα έχουμε την συμμετοχή του Ιδρύματος σε δράσεις πολιτιστικού, εκπαιδευτικού, κοινωνικού χαρακτήρα, πράγμα που το κάνει “θεσμικό παίκτη σε δίκτυα”.“Οι δύο πρώτοι άξονες - διαστάσεις αντανakλούν κυρίως την οικονομική συμβολή του Τριτοβάθμιου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος, ενώ οι δύο τελευταίοι την κοινωνική και πολιτισμική συμβολή στην περιοχή όπου λειτουργεί”.

Σχήμα 1: Ο ρόλος ενός Τριτοβάθμιου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος στην περιφερειακή ανάπτυξη (Τ.Ε.Ι. Ηπείρου, Γκίκας, p.p. 7).

Στο σημείο αυτό, καλούμαστε να μην υπερεκτιμήσουμε τον ρόλο του πανεπιστημίου στην περιφερειακή οικονομία και ανάπτυξη. Θα πρέπει να εστιάσουμε στην κοινωνική και πολιτιστική εικόνα που καθρεφτίζεται στην ευρύτερη περιοχή της λειτουργίας του, καθώς μέσα από αυτή την εικόνα πρέπει να διερευνηθούν όλοι αυτοί οι παράγοντες μέσα από τα ποιοτικά και ποσοτικά χαρακτηριστικά τους.

Με βάση λοιπόν τα παραπάνω, η κοινωνική - πολιτισμική συμβολή του πανεπιστημίου αντανακλάται μέσα από:

- την πολιτική ζωή ενός τόπου, με έμφαση το δημόσιο λόγο σχετικά με θέματα όπως, δικαιωμάτων, περιβάλλοντος, ισότητας των δύο φύλων
- στις πολιτιστικές δραστηριότητες που αναπτύσσονται, όπως επιμορφωτικά σεμινάρια, εθελοντικές δράσεις
- στην αγορά εργασίας, μέσα απ' την ποιότητα αυτής.

1) Πολιτικό επίπεδο

Στο συγκεκριμένο κομμάτι έχουμε την εμφάνιση νέων ανθρώπων, καθώς και επιστημόνων, οι οποίοι “ανεβάζουν” το μορφωτικό επίπεδο της περιοχής, μέσα από τις πολιτικές πεποιθήσεις τις οποίες έχουν, αλλά ωστόσο και μέσα από τα θέματα τα οποία αντλούν προς επίλυση από την καθημερινότητά τους όπως αυτά της παιδείας, των δικαιωμάτων και του περιβάλλοντος.

2) Πολιτιστικό επίπεδο

Στο συγκεκριμένο επίπεδο παρατηρούμε την διαφοροποίηση ορισμένων φοιτητών από την μάζα. Δηλαδή, έχουμε την ευαισθητοποίηση των φοιτητών για θέματα πολιτισμού, κοινωνικού ενδιαφέροντος, εθελοντισμού, μέσα από την ίδρυση θεατρικών ομάδων, εθελοντικών ομάδων σε συνεργασία με τον Δήμο και άλλους φορείς.

3) Εργασιακό επίπεδο

“Ο χώρος της εργασίας είναι ένα πεδίο, το οποίο κατεξοχήν επηρεάζεται από την εκπαίδευση”. Η εμφάνιση ενός νέου σε ηλικία και με γνώσεις εργατικού δυναμικού τονώνει την ώθηση για επενδύσεις στην ευρύτερη περιοχή. Παράλληλα όμως, έχουμε και την ζήτηση σε συγκεκριμένους κλάδους της οικονομίας, όπως η σίτιση, η στέγαση και το εμπόριο. Ακόμη, το πανεπιστήμιο συνδράμει και στην εύρυθμη λειτουργία της αγοράς εργασίας, μέσα από ημέρες καριέρας, εκδηλώσεις κ.ά.

Η λειτουργία ενός Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος δεν εμπίπτει μόνο στην βελτίωση της οικονομίας, αλλά και στην κοινωνική δομή της περιοχής. Ακόμη, έχει ως αποτέλεσμα αναπτυξιακά αποτελέσματα τα οποία αντλούνται μέσα από την εξειδικευμένη εργασία και την εξειδικευμένη προσφορά υπηρεσιών στην περιοχή.

Στην συνέχεια, θα αναφέρουμε τις περιπτώσεις όπου τα πανεπιστήμια λειτουργούν σαν μοχλός οικονομικής και περιφερειακής ανάπτυξης. Αναλυτικότερα:

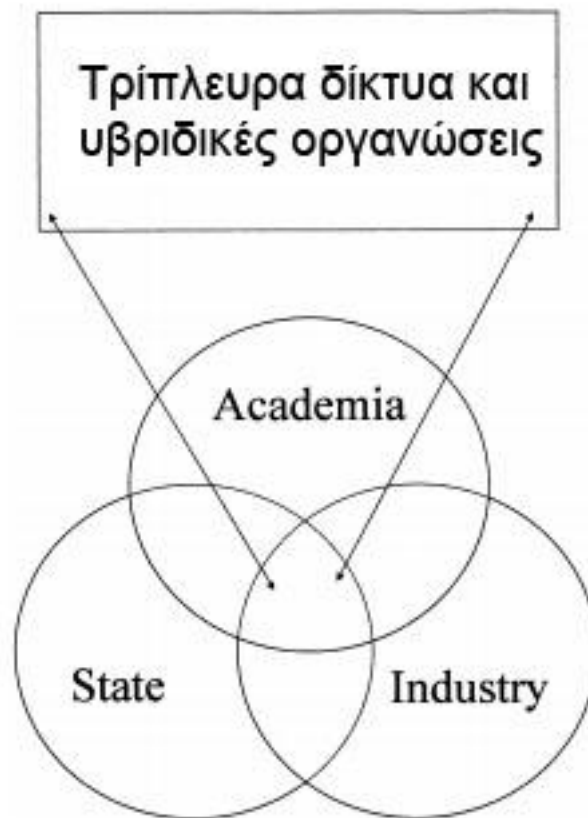
- η αγορά εργασίας και η απασχόληση των αποφοίτων
- η ανάπτυξη της τοπικής οικονομίας και ανάπτυξης
- η μείωση της εσωτερικής μετανάστευσης και η συγκρότηση επιστημονικού προσωπικού
- τα έξοδα λειτουργίας του πανεπιστημίου που λειτουργούν ως αποδοτική επένδυση
- τα κονδύλια που υπάρχουν για την έρευνα και την τεχνολογία, καθώς και τα αποτελέσματα των ερευνών και ανάπτυξης της τεχνολογίας
- η αύξηση της παραγωγικότητας

Σύμφωνα με μελέτες που έγιναν στο παρελθόν, δεν είχαμε τις επιθυμητές οικονομικές εξελίξεις από την ύπαρξη ενός πανεπιστημιακού ιδρύματος, αφού στον ελληνικό χώρο δεν είναι τόσο σημαντικές όσο σε ορισμένες πόλεις της Αγγλίας, όπου τα πανεπιστήμια συνδράμουν στο 45% της τοπικής οικονομίας. Αυτό οφείλεται στην συνεχή κινητικότητα των φοιτητών και διδασκόντων κατά την

διάρκεια του έτους, πράγμα το οποίο συντελεί στο γεγονός ότι μεγάλο μέρος των δαπανών να οδηγείτε εκτός της τοπικής οικονομίας.

Τέλος, δεν θα πρέπει να ξεχνάμε ότι ο ρόλος των πανεπιστημίων ξεφεύγει από την αντίληψη λειτουργίας του σαν οικονομικός πόλος της περιοχής και όχι σαν εκπαιδευτικός - ερευνητικός που είναι και ο βασικός ρόλος του. Εν κατακλείδι, δεν θα πρέπει να υπερεκτιμάμε τον ρόλο του πανεπιστημίου στην περιφερειακή οικονομική ανάπτυξη, αλλά να δώσουμε έμφαση στον βασικό του ρόλο που δεν παύει να είναι ερευνητικός και εκπαιδευτικός (Τ.Ε.Ι. Ηλείου, Γκίκας, Γ., 2009).

Σύντομη αναφορά στο **The Triple Helix Theory**.

Σχήμα 2: Θεωρία Τριπλού Έλικα (Etzkowitz, etal., 2000 p.p. 111)

Συνοψίζοντας όλων των παραπάνω, πρέπει να αναφερθούμε στην θεωρία του Τριπλού Έλικα, η οποία διατυπώνεται με βάση την παραπάνω εικόνα και μας δείχνει την άρρηκτα συνδεδεμένη σχέση που υπάρχει ανάμεσα στα πανεπιστήμια, στις επιχειρήσεις και στην εκάστοτε κυβέρνηση. Με βάση αυτή την θεωρία, το πανεπιστήμιο μπορεί να αναπτύξει την καινοτομία και να παρέχει ακόμη μεγαλύτερη γνώση στην ευρύτερη κοινωνία. Η εξέλιξη των συστημάτων καινοτομίας, καθώς και η σύγκρουση που επικρατεί αναφορικά με το τι πρέπει να παρθεί όσον αφορά τις σχέσεις μεταξύ

πανεπιστημίου και βιομηχανίας αποσκοπούν στις θεσμικές ρυθμίσεις που επιβάλλουν οι εκάστοτε κυβερνήσεις. Σε αυτή την περίπτωση, το κράτος κατευθύνει τις σχέσεις μεταξύ των πανεπιστημίων και των βιομηχανιών (Etzkowitz, etal. 2000).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄: Περιφερειακή ολοκλήρωση.

Την σημερινή εποχή, τα Πανεπιστήμια εκτός από εκπαιδευτικά ιδρύματα που προσφέρουν την εκπαίδευση και την έρευνα χαρακτηρίζονται και ως σημαντικοί παράγοντες στην τοπική - περιφερειακή ανάπτυξη. Αυτό επιτυγχάνεται για τον λόγο ότι, τα Ιδρύματα αλληλεπιδρούν με τις κυβερνήσεις και τις ιδιωτικές εταιρείες κατέχοντας σημαντική θέση ως μέλη στην τοπική - περιφερειακή οικονομία όπως μας αναφέρει ο Yserte, etal. (2010, p.p.39-40) .

Τα Τ.Ε.Ι. και γενικότερα τα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα σε μία περιοχή όπως την εξεταζόμενη έχουν αντίκτυπο στον πολιτιστικό τομέα αυτής. Ο τομέας αυτός επηρεάζει το δημογραφικό στοιχείο της περιοχής, διότι υπάρχει αύξηση της μετανάστευσης μέσω της εισροής φοιτητών και προσωπικού από το Ίδρυμα. Αυτό συμβάλλει στην αύξηση του πληθυσμού και επομένως στην αύξηση της αγοράς εργασίας, η οποία επιδρά το δημογραφικό στοιχείο της περιοχής.

Στην συνέχεια, πρέπει να αναφέρουμε τις οικονομικές επιπτώσεις της Τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, οι οποίες διαχωρίζονται ως εξής:

(α) Επιπτώσεις στις τοπικές δαπάνες.

(β) Επιπτώσεις στην γνώση.

Όπου εδώ, κατά τα πρώτα διαστήματα της λειτουργίας του Τ.Ε.Ι. στην ευρύτερη περιοχή υπήρχαν περισσότερες δαπάνες παρά οφέλη από την λειτουργία του. Όμως, με την πάροδο του χρόνου παρατηρούμε ότι υπάρχουν οφέλη που συνδέονται τόσο με την γνώση όσο & με το εισόδημα των αποφοίτων τα οποία ξεπερνούν τις δαπάνες που είχαν προέλθει (Yserte, etal.,2010, p.p.41-42).

Η μελέτη λοιπόν των οικονομικών επιπτώσεων του τμήματος του Τ.Ε.Ι. Κρήτης στον Άγιο Νικόλαο ως μελέτης περίπτωσης, πρέπει να αναλυθεί ως ένας πόλος έλξης, ο οποίος διαχειρίζεται έναν σημαντικό όγκο πόρων και ταυτόχρονα «ανοίγει» έναν σημαντικό αριθμό θέσεων εργασίας τόσο σε εκπαιδευτικό προσωπικό όσο και σε διοικητικό. Το γεγονός αυτό έχει ως αποτέλεσμα την ανάπτυξη

της τοπικής οικονομίας, καθώς και την προβολή της πόλης του Αγίου Νικολάου (Yserte, etal. 2010).

Μία πόλη όπως ο Άγιος Νικόλαος έχει ως κύριο συστατικό της την επιχειρηματικότητα και την καινοτομία, μέσω της οποίας αντλεί οικονομικά οφέλη για την επιβίωση. Η καινοτομία λοιπόν, συνδέεται με νέα προϊόντα, νέες αγορές, νέες μεθόδους παραγωγής, τα οποία μπορούν να υλοποιηθούν σε συνεργασία με Επιστημονικά Κέντρα – Πανεπιστήμια. Όμως, ο βασικός πυλώνας προβληματισμού των επιχειρήσεων είναι ο ανταγωνισμός, ο οποίος με την μετάδοση της γνώσης ελαττώνεται σε αρκετό βαθμό & τα Πανεπιστήμια βρίσκουν νέες πηγές χρηματοδότησης, με αποτέλεσμα την ανάπτυξη της τοπικής οικονομίας.

Σημαντικό ρόλο στην ανάπτυξη της οικονομίας λαμβάνουν τα πανεπιστήμια, όπου μέσω διαφόρων προγραμμάτων & καινοτόμων ιδεών ενισχύουν την ανάπτυξη. Υπάρχουν επτά (7) είδη πανεπιστημιακών δραστηριοτήτων που οδηγούν σε ανάπτυξη:

- Ο πρωταρχικός στόχος των Πανεπιστημιακών Ιδρυμάτων είναι η επένδυση στο ανθρώπινο κεφάλαιο.
- Ο δευτερεύον στόχος είναι η παραγωγή της γνώσης –έρευνας στους σπουδαστές.
- Στη συνέχεια, έχουμε την μετάδοση της γνώσης.
- Η τεχνολογική καινοτομία που επέρχεται μέσω των εργαστηριακών μαθημάτων.
- Οι κεφαλαιουχικές επενδύσεις.
- Περιφερειακή πρωτοπορία.
- Τέλος, έχουμε την σύνδεση της γνώσης με το δημιουργικό περιβάλλον.

Σημαντικό είναι το γεγονός ότι, μέσω της γνώσης επέρχεται η καινοτομία και η γνώση ως ένα δημόσιο αγαθό στο οποίο έχουν όλοι πρόσβαση, θα πρέπει να είναι το κύριο μέλημα των κυβερνήσεων και να προσπαθούν να δίνουν λύσεις σε τυχόν προβλήματα. Οι λύσεις θα πρέπει να είναι:

- Χρηματοδότηση των επιχειρήσεων για έρευνα.
- Χρηματοδότηση των Πανεπιστημίων.
- Κίνητρο στις επιχειρήσεις για έρευνα.

Η στρατηγική της Ευρώπης εν καιρώ κρίσης έχει ως κύριο στόχο την ανάπτυξη, η οποία θα επέλθει από την γνώση και την καινοτομία. Για να γίνει αυτό θα πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη έμφαση στην βελτίωση της παιδείας και της έρευνας (Florida, 2006, pp.3) .

Αναντίρρητα, οι σχέσεις μεταξύ Πανεπιστημιακών Ιδρυμάτων και των Περιφερειακών Οικονομιών είναι άριστα συνδεδεμένες μεταξύ τους. Αυτό αποδεικνύεται στο γεγονός ότι ο ρόλος του πανεπιστημίου είναι η μεταφορά της έρευνας στην βιομηχανία, στην παραγωγή εμπορικών εφευρέσεων, καθώς και το ερέθισμα για δημιουργία νεοσύστατων - καινοτόμων επιχειρήσεων (Startup) . Ένας αυξανόμενος αριθμός πανεπιστημίων έχει βασιστεί πάνω σε αυτή την πεποίθηση, με αποτέλεσμα να λειτουργούν με οικονομικό χαρακτήρα και να συνάδουν στενότερους δεσμούς με την βιομηχανία δημιουργώντας νέες πηγές οικονομικής στήριξης σύμφωνα με τον Florida (2006, p.p. 2 – 3).

Ακόμη, η σχέση μεταξύ πανεπιστημίου & περιφερειακής οικονομίας μπορεί να θεωρηθεί σαν σχέση «πομπού – δέκτη», όπου το πανεπιστήμιο θα μεταδίδει ένα σήμα και η περιφερειακή οικονομία θα πρέπει να είναι σε θέση να το απορροφήσει.

Εκτός αυτού βλέπουμε ότι, η εταιρική έρευνα είναι περισσότερο αποτελεσματική όταν βρίσκεται κοντά σε πανεπιστημιακά ιδρύματα, για τον λόγο ότι μερίδιο των φοιτητών είναι έντονα συνδεδεμένο με την καινοτομία, με αποτέλεσμα την συγκρότηση μίας ισχυρής περιφερειακής βιομηχανίας. Επιπλέον, πολλές μελέτες έχουν δείξει ότι η συγκρότηση μίας ισχυρής ομάδας από ταλαντούχους φοιτητές μπορεί να αποδώσει πολύ καλούς φυσικούς πόρους με χαμηλό κόστος στις τοπικές επιχειρήσεις που θα έχει ως στόχο την αύξηση της τοπικής οικονομίας (Florida, 2006).

Τα πανεπιστήμια λοιπόν, αποτελούν μέρος του συστήματος διακυβέρνησης των περιφερειών. Με τον όρο διακυβέρνηση εννοούμε «την ικανότητα να κάνουμε πράγματα μέσω συλλογικής δράσης στον τομέα των δημόσιων υποθέσεων, υπό συνθήκες όπου αυτό δεν συμβαίνει δεν είναι δυνατόν να στηριχτούμε στο κράτος». Συνεπώς, σε σχέση με τον τομέα που εξετάζουμε τα Ιδρύματα υποχρεούνται να ενεργούν εξ'ονόματος του κράτους ασχέτως και αν είναι αυτόνομες οντότητες (Smith, 2003).

Σύμφωνα με τους Gerard, etal. (2002), οι επιχειρήσεις που βασίζονται στην επιστήμη οφείλουν να αναπτύξουν νέες ικανότητες, οι οποίες δεν είναι τίποτε άλλο από τις δεξιότητες που αναπτύσσει μία επιχείρηση, μέσω της ανάπτυξης των διαθέσιμων περιουσιακών στοιχείων και πόρων που διαθέτει. «Οι σχέσεις μεταξύ πανεπιστημίου & επιχειρήσεων είναι ένας τύπος αλληλεγγύης μεταξύ τους» , όπου κατά την συνεργασία αυτών των δύο(2) πλευρών υπάρχουν πολλαπλά οφέλη που περιλαμβάνουν αυξημένη αποδοτικότητα, αύξηση των κερδών, μειωμένο κόστος. Σημαντικό είναι και το εξής ότι, μέσω της σύνδεσης πανεπιστημίων και επιχειρήσεων, τα πανεπιστήμια «ενώνουν» τυχόν ανταγωνιστικές εταιρείες λόγω του ότι δημιουργούν εποικοδομητικές σχέσεις μεταξύ τους και

τις περισσότερες φορές ενσωματώνουν νέα προϊόντα και υπηρεσίες πράγμα που είναι πολύ καλό στην βελτίωση της απόδοσής τους.

Αναμφισβήτητα, το πανεπιστήμιο επιδρά σε μεγάλο βαθμό την περιοχή στην οποία εδρεύει. Μερικές επιδράσεις είναι:

- Πολιτικές αλλαγές στο υπάρχον σύστημα.
- Αύξηση της συμμετοχής των πολιτών.
- Βελτιωμένη οργάνωση της πολιτικής διαδικασίας.
- Δημογραφική αλλαγή όσον αφορά την γεννητικότητα και την θνησιμότητα.
- Μεγαλύτερη κινητικότητα παρατηρούμε στο εισόδημα, στη βιομηχανική δομή, στην οικονομία, στην αγορά εργασίας.
- Στο πολιτιστικό κλίμα της περιοχής, στην εικόνα της περιοχής, καθώς και στην αλλαγή της ποιότητας ζωής.

Τέλος, παρατηρούμε και το φαινόμενο επιχειρήσεις που συνδέονται με το πανεπιστήμιο εκτός από την ισχυρή θέση που κατέχουν στην αγορά να διαχωρίζονται και σε δύο(2) μεγάλες ομάδες. Από την μία μεριά παρατηρούμε τις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην περιοχή που εδρεύει το πανεπιστήμιο και από την άλλη επιχειρήσεις που έχουν “εξαχθεί” από το πανεπιστήμιο, τύπου spin-offs. Επιπλέον, παρατηρούμε ότι η εικόνα του πανεπιστημίου παλαιότερα ήταν ασήμαντη και οικονομικά ανενεργή, όμως κατά τα τελευταία χρόνια υπάρχουν πολλές προσδοκίες για την καταλυτική επίδραση του πανεπιστημίου στην περιφερειακή οικονομία (Pellenbarg,2005).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄: Μεθοδολογία έρευνας

Σε αυτό το κεφάλαιο καλούμαστε να τεκμηριώσουμε τα παρακάτω θεωρητικά μέρη με την έρευνα την οποία πραγματοποιήσαμε αυστηρά και μόνο στους φοιτητές του Τ.Ε.Ι. Αγίου Νικολάου, με στόχο να αναλυθεί πλήρως το θέμα της πτυχιακής εργασίας. Όπως θα παρατηρήσετε παρακάτω οι ερωτήσεις είναι καθαρά οικονομικό – κοινωνικού περιεχομένου, απαντήθηκαν από 116 φοιτητές του Τμήματος και ανταποκρίνονται πλήρως στην ανάλυση των προσδιοριστικών παραγόντων των φοιτητών του Τ.Ε.Ι. Αγίου Νικολάου.

Ας ξεκινήσουμε λοιπόν την ανάλυση της έρευνας, η οποία στις πρώτες ερωτήσεις της αναφέρεται στα δημογραφικά στοιχεία των φοιτητών, προκειμένου να έχουμε μία εμπειριστατωμένη εικόνα γι' αυτούς.

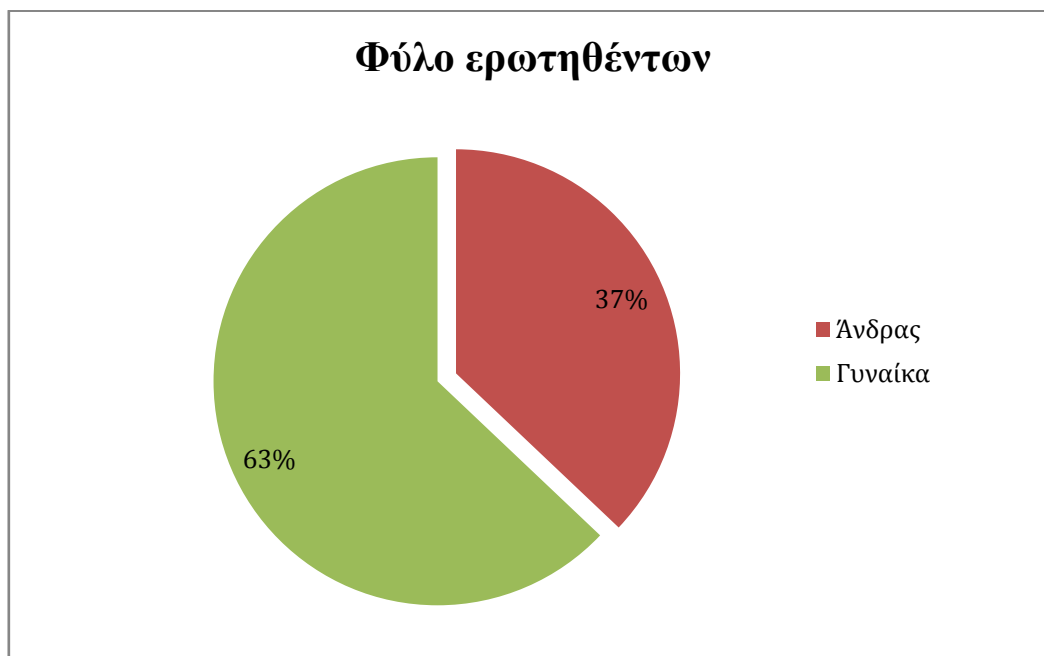
Ερώτηση 1^η

Ποιο είναι το φύλο σας; *

- Άνδρας
- Γυναίκα

Άνδρας	43	37%
Γυναίκα	73	63%
Σύνολο	116	100%

Πίνακας 4: Φύλο ερωτηθέντων

Σχήμα 3: Φύλο ερωτηθέντων.

Στην συγκεκριμένη ερώτηση παρατηρούμε το φύλο των ερωτηθέντων, όπου η πλειοψηφία των φοιτητών που απάντησε είναι θηλυκού γένους με ποσοστό 63%, έναντι των ανδρών με ποσοστό 37%.

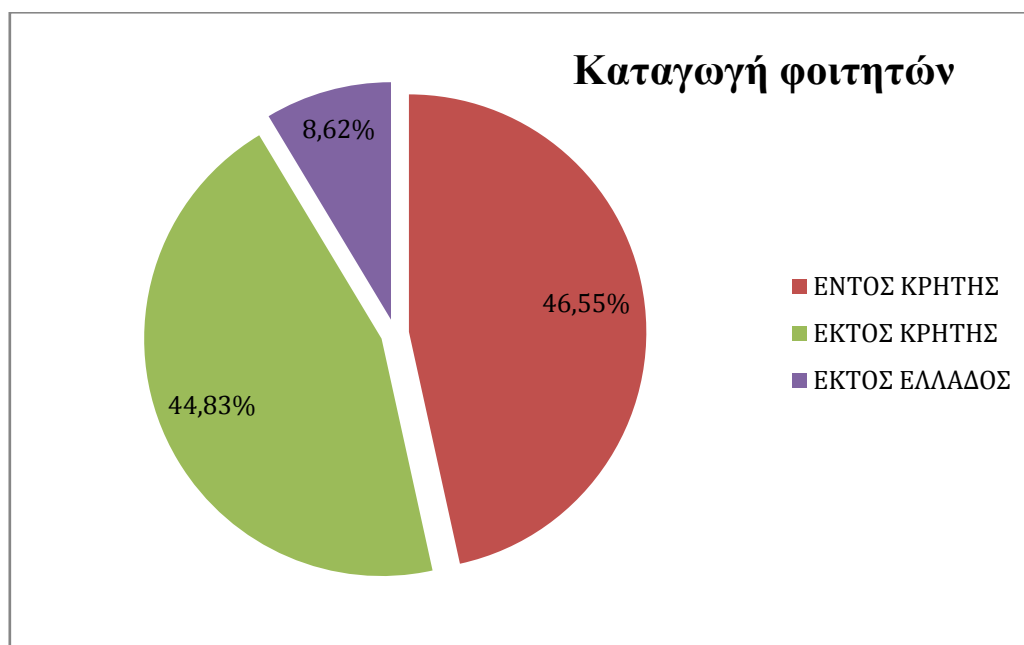
Ερώτηση 2^η

Ποια είναι η καταγωγή σας; *

Κείμενο σύντομης απάντησης

Εντός Κρήτης	54	46,55%
Εκτός Κρήτης	52	44,83%
Εκτός Ελλάδος	10	8,62%
Σύνολο	116	100,00%

Πίνακας 5: Καταγωγή φοιτητών.

Σχήμα 4: Καταγωγή φοιτητών.

Σε αυτή την ερώτηση παρατηρούμε έντονα το κρητικό στοιχείο και τα τοπικιστικά ιδεώδη που διέπουν τους Κρητικούς μέσα από την τόνωση της εγχώριας παραγωγής εκπαίδευσης που τους

διέπουν. Το ποσοστό συμμετοχής των Κρητικών στο δυναμικό των φοιτητών του Τμήματος είναι 46,55% έναντι 44,83% που είναι το ποσοστό συμμετοχής των φοιτητών στο Τμήμα μας που κατάγονται «εκτός Κρήτης». Σημαντικό όμως είναι και το γεγονός ότι, έχουμε φοιτητές οι οποίοι κατάγονται από το εξωτερικό σε ποσοστό 8,62%, ένα υψηλό ποσοστό το οποίο «ανεβάζει» την εικόνα του Τ.Ε.Ι. Αγίου Νικολάου στις άλλες χώρες.

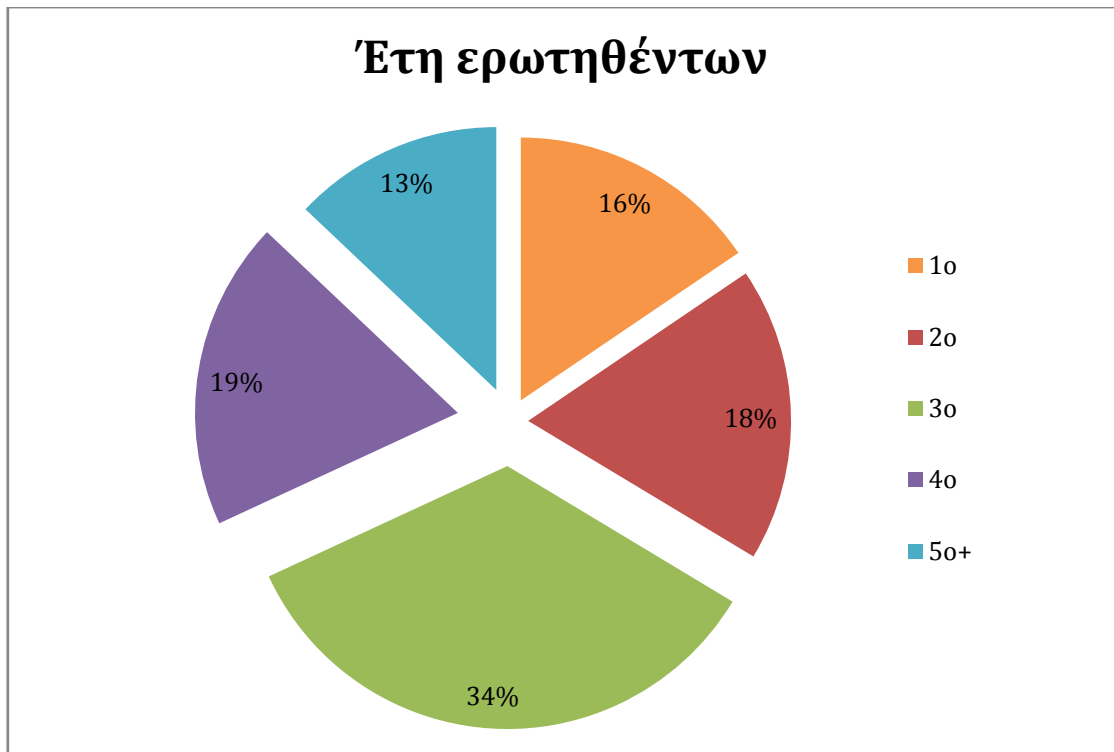
Ερώτηση 3^η

Επιλέξτε το έτος σας! *

- 1ο έτος
- 2ο έτος
- 3ο έτος
- 4ο έτος
- 5ο+ έτη

1ο	18	16%
2ο	21	18%
3ο	40	34%
4ο	22	19%
5ο+	15	13%
Σύνολο	116	100%

Πίνακας 6: Έτη ερωτηθέντων

Σχήμα 5: Έτη ερωτηθέντων

Στην 3^η ερώτηση παρατηρούμε τα έτη των φοιτητών που απάντησαν στο ερωτηματολόγιο. Γίνεται αντιληπτό ότι το 3^ο έτος έχει «παίξει» σπουδαίο ρόλο με ποσοστό 34%, πράγμα το οποίο είναι πολύ σημαντικό για τον λόγο ότι έχει κριτική σκέψη, καθώς και ότι έχει «ζήσει» τον Άγιο Νικόλαο, επομένως τα συμπεράσματα τα οποία πηγάζουν είναι ορθά από άποψη ζωής και εμπειρίας. Στην συνέχεια, βλέπουμε και τα υπόλοιπα έτη όπως αυτά του 1^{ου} έτους με ποσοστό 16%, του 2^{ου} με 18%, του 4^{ου} με 19% και του 5^{ου+} με 13%, όπου εδώ μπορούμε να πούμε ότι τα 2 τελευταία μπορούν να δώσουν και πιο ώριμες απαντήσεις στο ερωτηματολόγιο για τις ανάγκες της έρευνας.

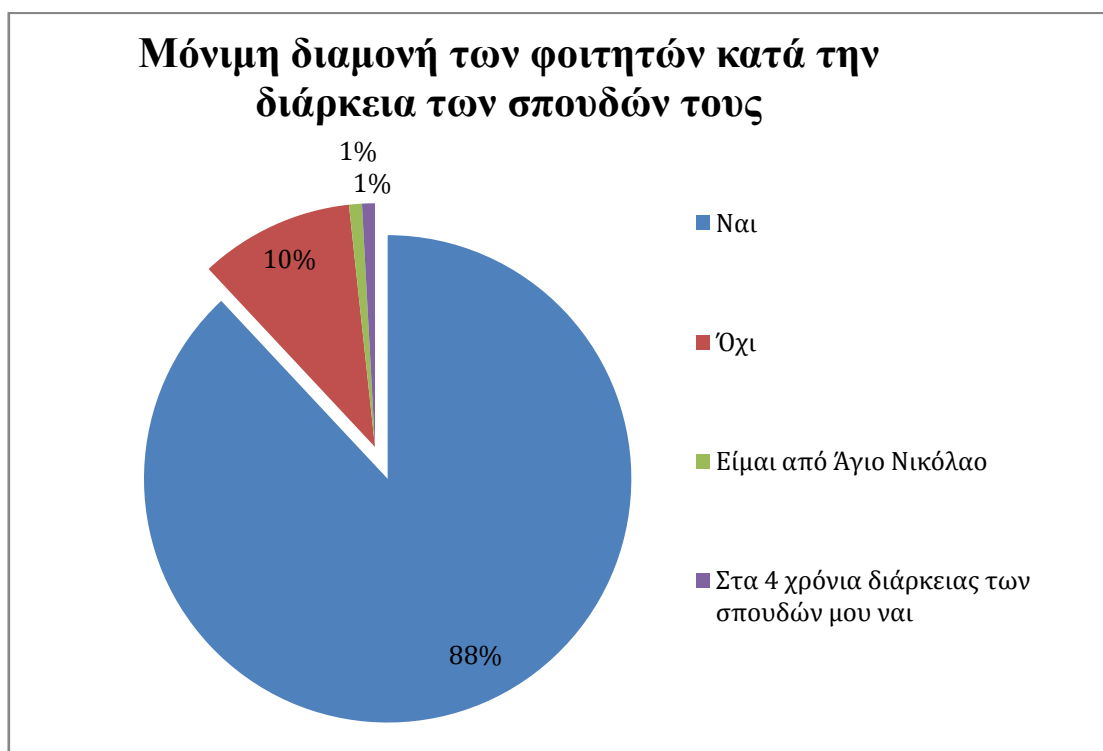
Ερώτηση 4^η

Διαμένετε μόνιμα κατά την διάρκεια των σπουδών σας στον Άγιο Νικόλαο (σε περίπτωση επιλογής της λέξης "άλλο" παρακαλώ τεκμηριώστε την απάντησή σας!); *

- Ναι
- Όχι
- Άλλο...

Ναι	103	88%
Όχι	12	10%
Είμαι από Άγιο Νικόλαο	1	1%
Στα 4 χρόνια διάρκειας των σπουδών μου ναι	1	1%
Σύνολο	117	100%

Πίνακας 7: Μόνιμη διαμονή των φοιτητών κατά την διάρκεια των σπουδών τους.

Σχήμα 6: Μόνιμη διαμονή φοιτητών.

Στην 4^η ερώτηση οι φοιτητές ρωτήθηκαν για το εάν διαμένουν μόνιμα στον Άγιο Νικόλαο κατά την διάρκεια των σπουδών τους. Το 88% απάντησε πώς «ναι», έναντι του 10% που απάντησε «όχι». Επίσης, από κοινού με ποσοστό 1% έχουμε τις απαντήσεις «είμαι από Άγιο Νικόλαο» και «στα 4 χρόνια διάρκειας των σπουδών μου ναι».

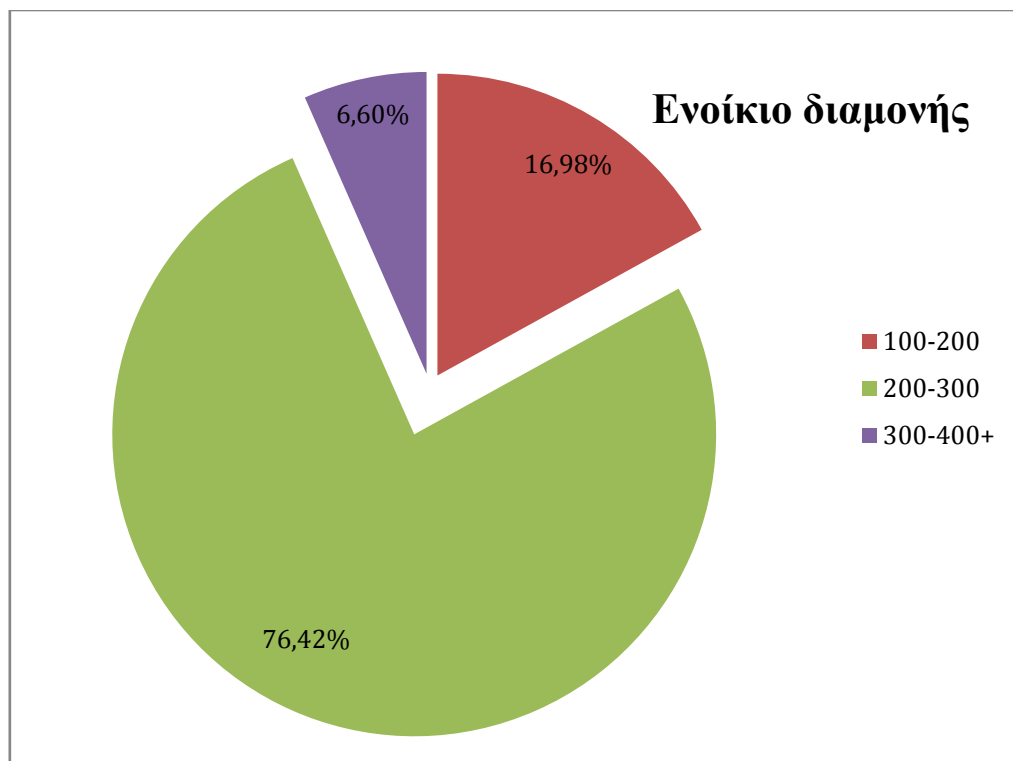
Ερώτηση 5^η

Στην περίπτωση που διαμένετε μόνιμα στην πόλη του Αγίου Νικολάου το ενοίκιο σας είναι...

- 100-200
- 200-300
- 300-400+

100-200	16,98%
200-300	76,42%
300-400+	6,60%
106	100,00%

Πίνακας 8: Ενοίκιο Διαμονής

Σχήμα 7: Ενοίκιο διαμονής.

Στην 5^η ερώτηση, οι φοιτητές του Τ.Ε.Ι. Αγίου Νικολάου καλούνταν να απαντήσουν το ποσό μίσθωσης των κατοικιών τους από τους ιδιοκτήτες. Όπως παρατηρούμε, το μεγαλύτερο ποσοστό της τάξης του 76,42%, δηλαδή 81 φοιτητές κυμαίνονται στα ποσά των 200€ – 300€, ενώ 18 φοιτητές στα ποσά 100€ – 200€ και 7 φοιτητές μεταξύ 300€ - 400€ αντίστοιχα. Σύμφωνα λοιπόν με αυτά τα ποσοστά, παρατηρούμε ότι υπάρχουν όλες οι κατηγορίες ακινήτων ανάλογα με τις προδιαγραφές που ζητούν οι φοιτητές, καθώς και από την οικονομική τους αδυναμία ή δύναμη. Το μεγαλύτερο ποσοστό πάντως των φοιτητών πορεύεται στις τάξεις των 200€ – 300€ στην μεσαία κλίμακα εάν μπορούμε να πούμε μεταξύ οικονομικών παροχών και ακινήτων.

Ερώτηση 6^η

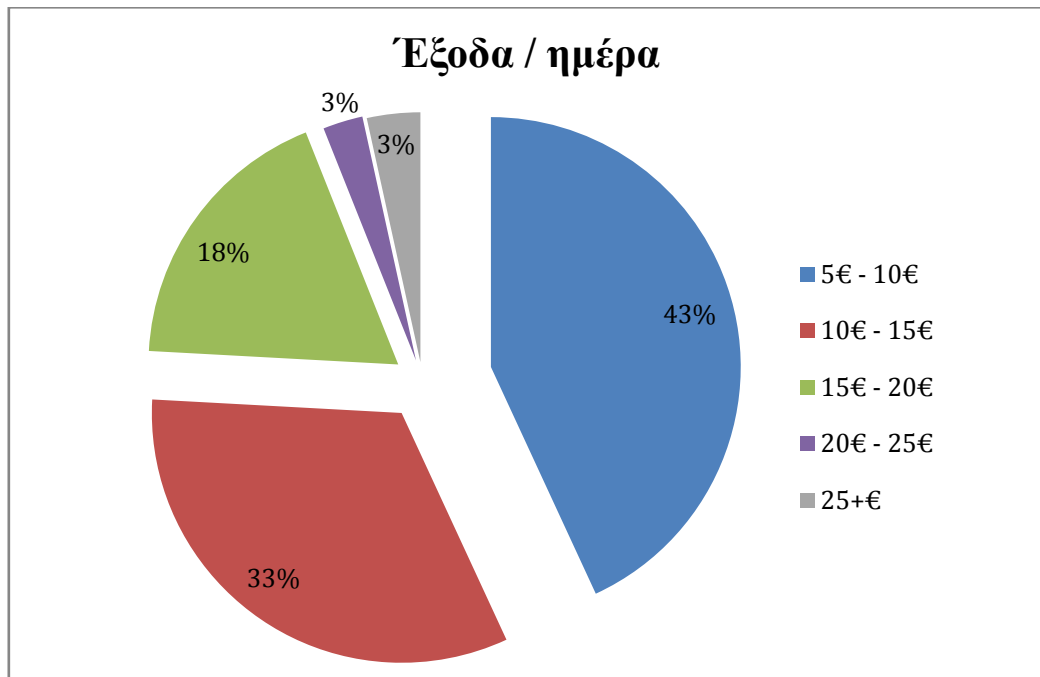
Τα έξοδα διαβίωσης σας ανά ημέρα στο περίπου είναι... *

- 5-10
- 10-15
- 15-20
- 20-25
- 25+

5€ - 10€	50	43%
10€ - 15€	38	33%
15€ - 20€	21	18%
20€ - 25€	3	3%
25+€	4	3%

Total	116	100%
-------	-----	------

Πίνακας 9: Έξοδα/ημέρα

Σχήμα 8: Έξοδα φοιτητών ανά ημέρα.

Στην συγκεκριμένη ερώτηση, οι φοιτητές είχαν να απαντήσουν όσον αφορά τα ημερήσια έξοδα τους στην πόλη του Αγίου Νικολάου. Όπως γίνεται αντιληπτό, το 43% των φοιτητών (η πλειοψηφία δηλαδή) ξοδεύει 5€ – 10€ / μέρα για τις ανάγκες του, το 33% 10€ – 15€ / μέρα, το 18% 15€ – 20€, ενώ 3% των φοιτητών ξοδεύουν την ημέρα 20€ - 25+€. Η παραπάνω πρώτη θέση εξόδων μας δείχνει τα εξής συμπεράσματα, είτε ότι οι φοιτητές βρίσκονται σε δεινή οικονομική κατάσταση, είτε ότι ο Άγιος Νικόλαος είναι ακριβότερη πόλη σε σχέση με τον τόπο κατοικίας τους. Το συγκεκριμένο ερώτημα θα μας το «λύσει» η ερώτηση 9.

Ερώτηση 7^η

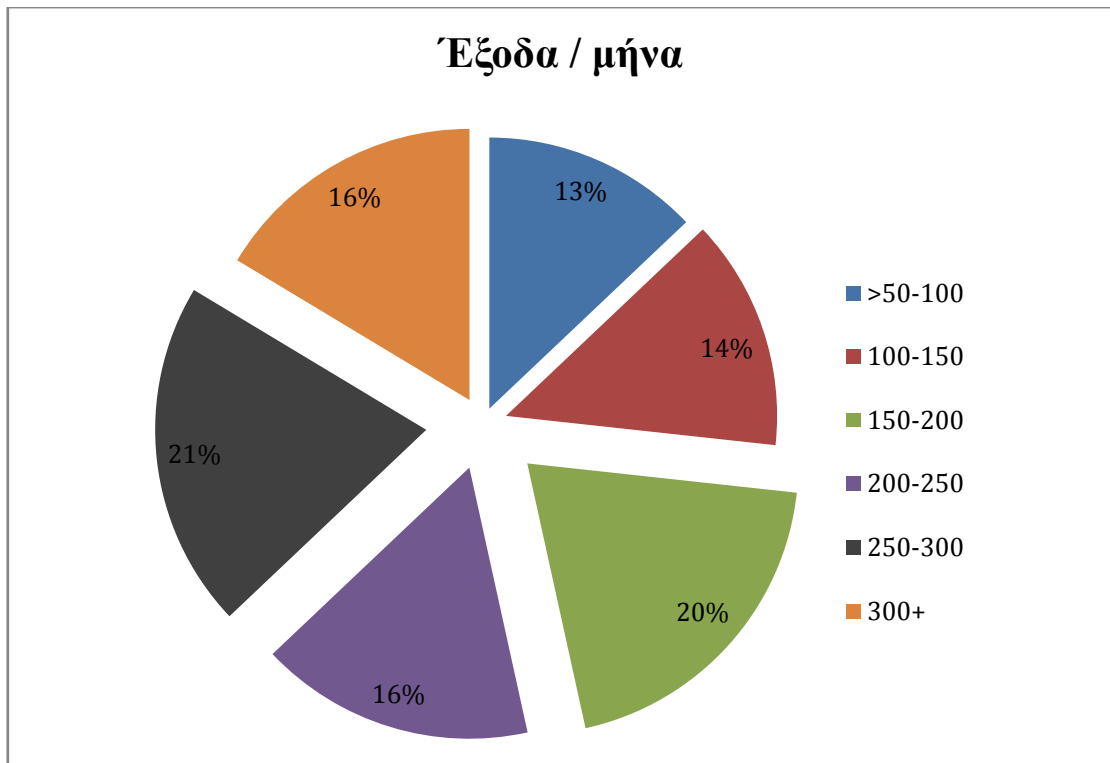
Τα έξοδα διαβίωσής σας ανά μήνα στην πόλη ανεξαιρέτως εάν διαμένετε ή όχι "αγγίζουν" τα... (χωρίς τα πάγια έξοδα π.χ. ενοίκιο-ΔΕΗ κ.λ.π. για αυτούς που διαμένουν)

*

- 50-100
- 100-150
- 150-200
- 200-250
- 250-300
- 300+
- Άλλο...

>50-100	15	13%
100-150	16	14%
150-200	23	20%
200-250	19	16%
250-300	24	21%
300+	19	16%
Total	116	100%

Πίνακας 10: Έξοδα / μήνα

Σχήμα 9: Έξοδα φοιτητών ανά μήνα

Εδώ παρατηρούμε συγκεντρωτικά τα έξοδα των φοιτητών ανά μήνα στην πόλη του Αγίου Νικολάου χωρίς τα πάγια έξοδα τους. Στην 1^η θέση έρχεται το 21% των φοιτητών όπου πορεύεται στις τάξεις των 250€ – 300€ αντίστοιχα. Στην 2^η θέση με μικρή απόκλιση από την 1^η το 20% των φοιτητών με έξοδα μεταξύ 150€ – 200€. Στην 3^η θέση έχουμε την ισοψηφία των απαντήσεων $19 + 19 = 38$ φοιτητών του τμήματος όπου τα έξοδα τους / μήνα είναι 200€ – 250€ και 300⁺€. Στην 4^η θέση με ποσοστό 14% έχουμε την ομάδα ανθρώπων που καταναλώνουν ποσά των 100€ – 150€ / μήνα. Και στην τελευταία θέση με ποσοστό 13% έχουμε τους φοιτητές που ξοδεύουν στην πόλη του Αγίου Νικολάου ανά μήνα το ποσό των >50€ – 100€.

Ερώτηση 8^η

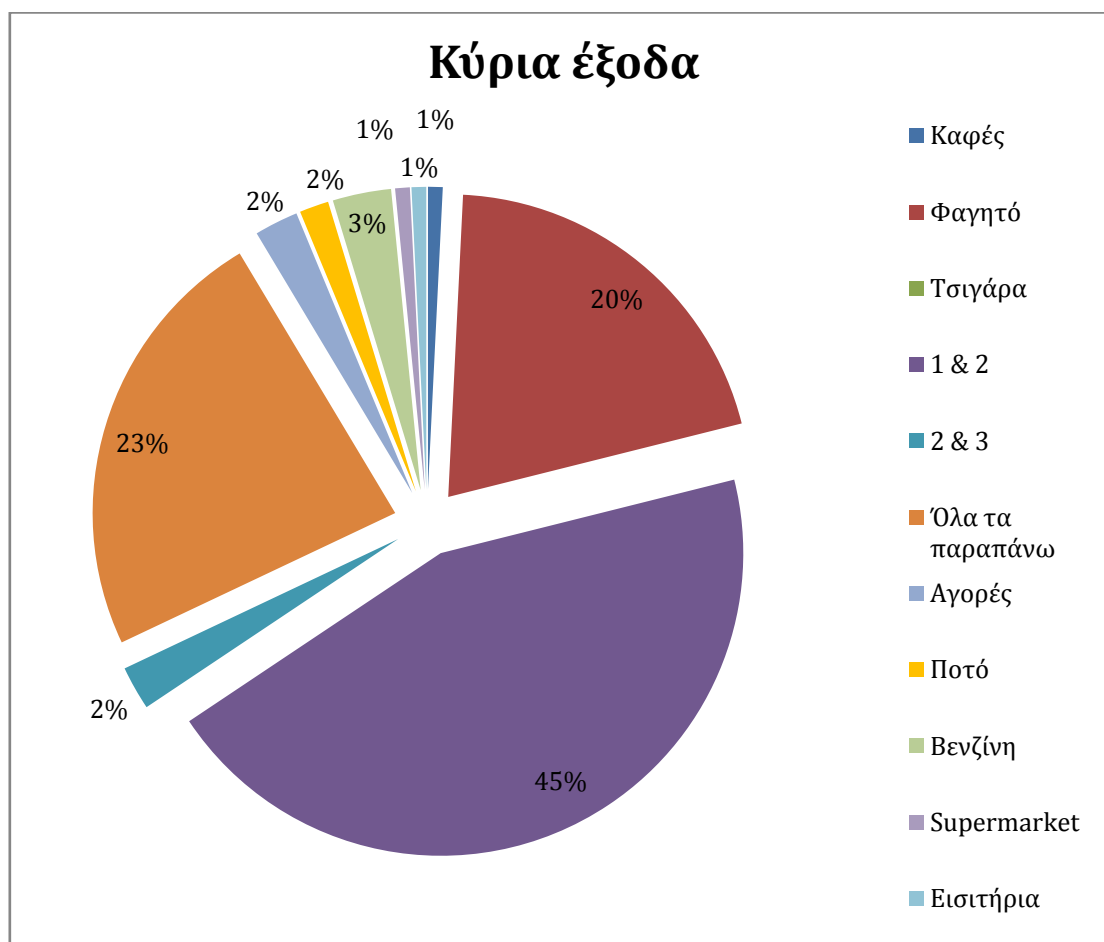
Ως επί το πλείστον, τα κύρια έξοδα σας στην πόλη είναι κυρίως για..... *

- Καφέ
- Φαγητό
- Τσιγάρα
- 1 & 2
- 2 & 3
- Όλα τα παραπάνω
- Άλλο...

Καφές	1	1%	1%
Φαγητό	26	22%	20%
Τσιγάρα	0	0%	0%
1 & 2	57	49%	45%
2 & 3	3	3%	2%
Όλα τα παραπάνω	30	26%	23%
Αγορές	3	3%	2%
Ποτό	2	2%	2%
Βενζίνη	4	3%	3%

Supermarket	1	1%	1%
Εισιτήρια	1	1%	1%
116	128	110%	100%

Πίνακας 11: Κύρια έξοδα των φοιτητών

Σχήμα 10: Κύρια έξοδα φοιτητών.

Στην παρούσα ερώτηση έχουμε μία μοντελοποίηση των κύριων εξόδων των φοιτητών προκειμένου να έχουμε μία καλύτερη «εικόνα» της τοπικής οικονομίας. Η πλειοψηφία λοιπόν των φοιτητών με ποσοστό 45% απάντησε ότι τα κύρια έξοδα τους είναι ο συνδυασμός καφέ και φαγητό (1 & 2), δηλαδή οι χώροι μαζικής εστίασης. Στην συνέχεια, με ποσοστό 23% οι φοιτητές ξοδεύουν σε όλες τις παραπάνω επιλογές, δηλαδή σε καφέ – φαγητό – τσιγάρα. Στην συνέχεια, έχουμε το ποσοστό των 20% όπου οι φοιτητές τα ξοδεύουν μόνο στο φαγητό. Το 3% των ερωτηθέντων απάντησε ότι τα κύρια έξοδα τους βρίσκονται στην αμόλυβδη για τις ανάγκες των μετακινήσεών τους, ενώ το 2% για αγορές, ποτά και τον συνδυασμό φαγητό – τσιγάρα (2 & 3). Στην τελευταία θέση με ποσοστό 1% έχουμε κύρια έξοδα μόνο στον καφέ, στα εισιτήρια του ΚΤΕΛ, καθώς και για το Supermarket.

Ερώτηση 9^η

Συγκριτικά με την πόλη καταγωγής σας είναι πιο οικονομική η ζωή στον Άγιο Νικόλαο;

*

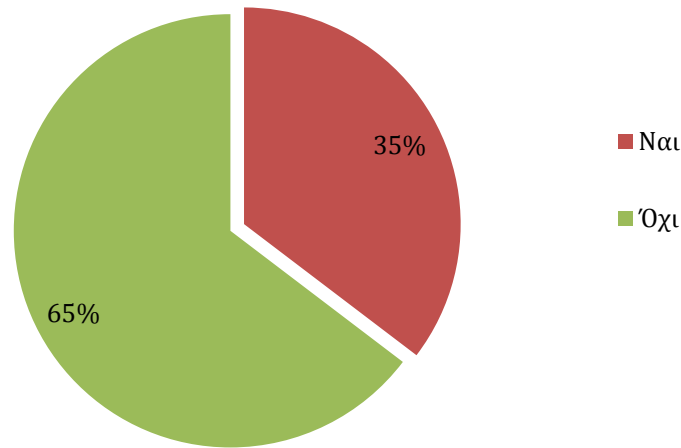
Ναι

Όχι

Ναι	41	35%
Όχι	75	65%
Total	116	100%

Πίνακας 12: Σύγκριση με τον τόπο κατοικίας

Είναι οικονομικότερος ο Άγιος Νικόλαος σε σχέση με τον τόπο κατοικίας σας;

Σχήμα 11: Οικονομική σύγκριση με τον τόπο κατοικίας των φοιτητών.

Εδώ δίνεται η απάντηση της δεύτερης εκδοχής της ερώτησης 6 για το εάν ο Άγιος Νικόλαος είναι οικονομικότερη πόλη σε σχέση με τον τόπο κατοικίας σας, όπου το 65% απάντησε όχι έναντι του 35% που απάντησε ναι.

Ερώτηση 10^η

Πόσο συχνά μετακινείστε εκτός της πόλης του Αγίου Νικολάου; *

- Σχεδόν καθόλου (μόνο στις υποχρεωτικές αργίες π.χ. Χριστούγεννα)
- Σπάνια
- Λίγο
- Αρκετά
- Πολύ

Σχεδόν καθόλου	10	9%
Σπάνια	18	16%
Λίγο	26	22%
Αρκετά	41	35%
Πολύ	21	18%
Total	116	100%

Πίνακας 13: Μετακίνηση

Σχήμα 12: Μετακίνηση φοιτητών.

Στην ερώτηση αυτή οι φοιτητές καλέστηκαν να απαντήσουν πόσο συχνά μετακινούνται. Παρατηρούμε λοιπόν, ότι το 35% των φοιτητών μετακινείται αρκετά, το 22% μετακινείται λίγο, το 18% μετακινείται πολύ, το 16% σπάνια και στην τελευταία θέση έχουμε το 9% των φοιτητών που μετακινούνται σχεδόν καθόλου (μόνο στις υποχρεωτικές αργίες π.χ. Χριστούγεννα).

Ερώτηση 11^η

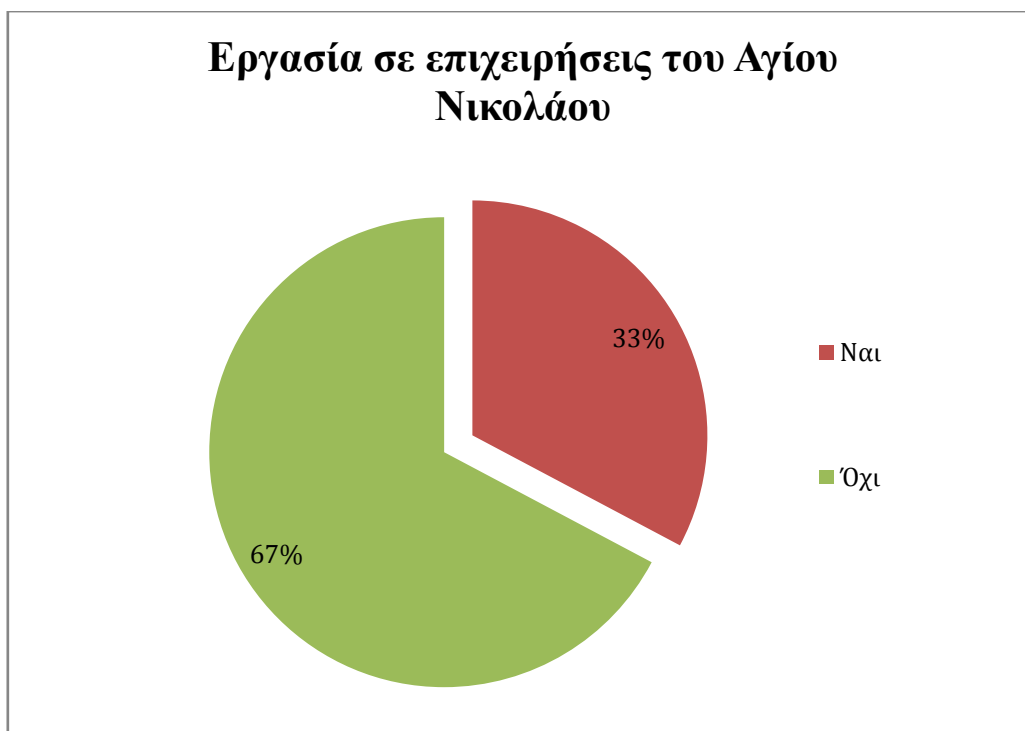
Εργάζεστε σε επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην ευρύτερη περιοχή του Αγίου Νικολάου; *

Ναι

Όχι

Πίνακας 14: Εργασία		
Ναι	38	33%
Όχι	78	67%
Total	116	100%

Πίνακας 14: Εργασία

Σχήμα 13: Εργασία φοιτητών.

Στην ερώτηση αυτή μπορούμε να δούμε την παραγωγικότητα των φοιτητών κατά την διάρκεια των σπουδών τους, όπου παρατηρούμε ότι το 33% αυτών εργάζονται σε επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην περιοχή του Αγίου Νικολάου έναντι του 67% που δεν εργάζονται σε αυτές τις επιχειρήσεις.

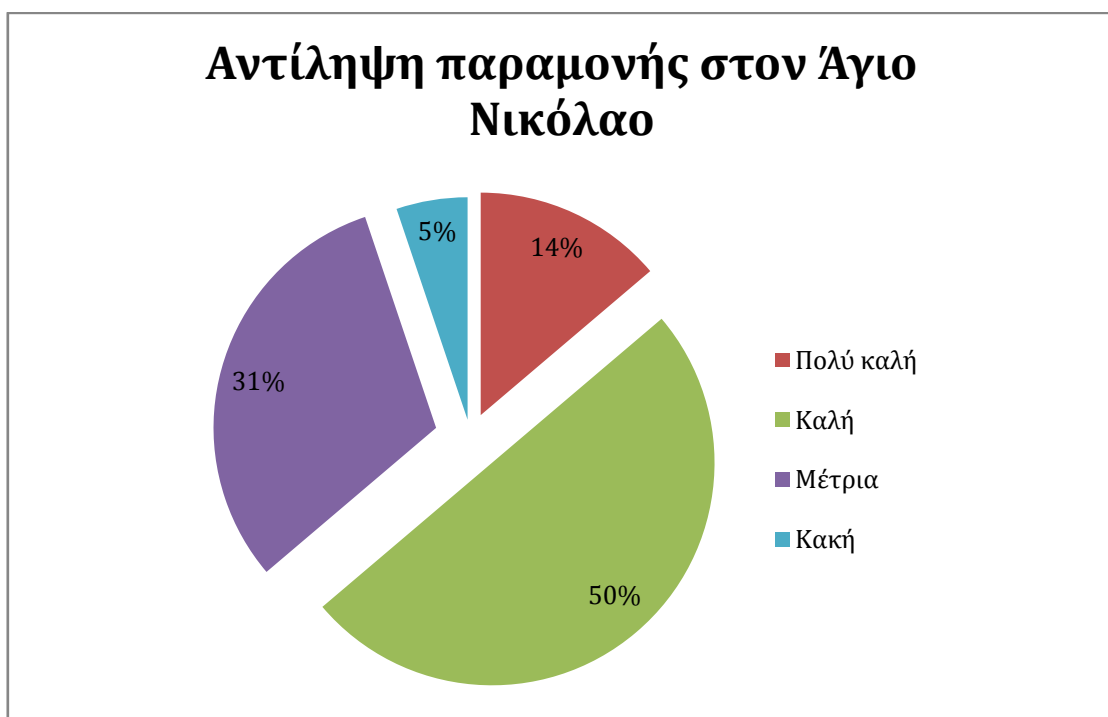
Ερώτηση 12^η

Ποια είναι η συνολική αντίληψη που έχετε από την παραμονή σας στον Άγιο Νικόλαο; *

- Πολύ καλή
- Καλή
- Μέτρια
- Κακή

Πολύ καλή	16	14%
Καλή	58	50%
Μέτρια	36	31%
Κακή	6	5%
Total	116	100%

Πίνακας 15: Αντίληψη

Σχήμα 14: Αντίληψη παραμονής των φοιτητών.

Δεν θα μπορούσαμε να είχαμε μία εμπειριστατωμένη εικόνα για την πόλη του Αγίου Νικολάου, εάν δεν ρωτούσαμε τους φοιτητές ποια είναι η αντίληψή τους γι' αυτήν. Έτσι, με βάση τις απαντήσεις τους έχουμε την παραπάνω εικόνα, όπου το 50% έχει καλή αντίληψη για την πόλη, έναντι του 31% που θεωρεί την πόλη μέτρια. Τέλος, έχουμε ένα ποσοστό της τάξης του 14% που έχει πολύ καλή αντίληψη για την πόλη και ένα 5% που έχει κακή αντίληψη. Πιθανολογούμε, ότι στις επόμενες ερωτήσεις – απαντήσεις θα μας δοθεί η απάντηση γι' αυτήν την κακή αντίληψη που έχει η πόλη στα «μάτια» των φοιτητών.

Ερώτηση 13^η

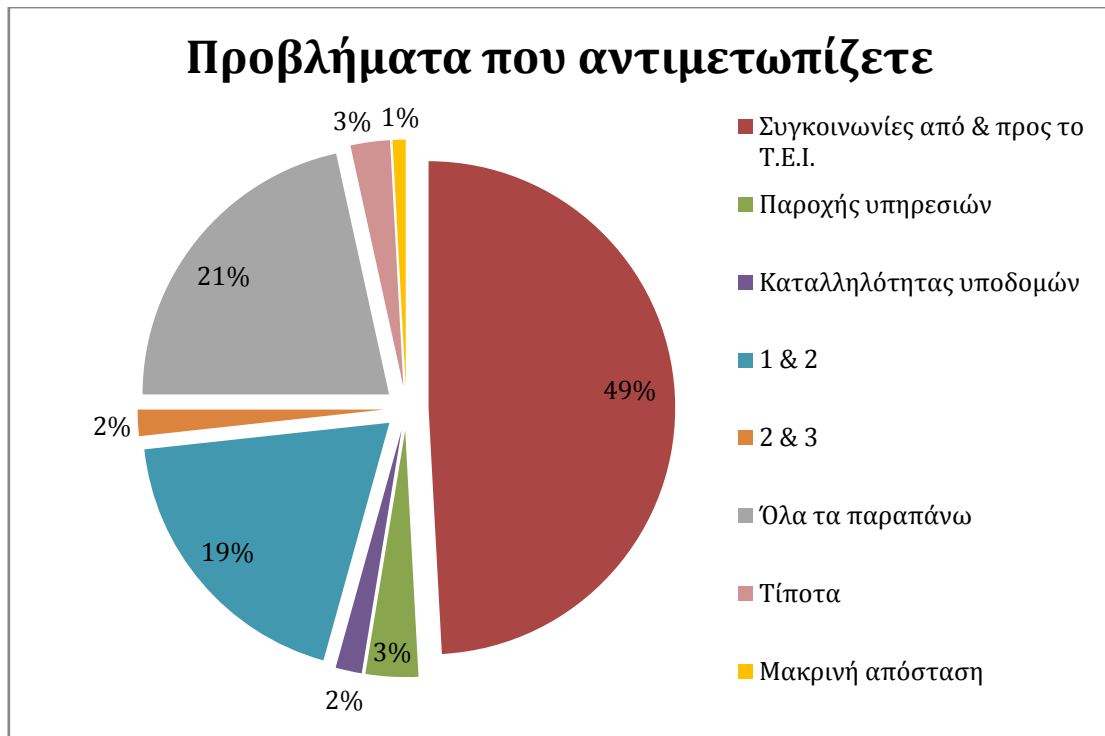
Ποια είναι τα κύρια ζητήματα-προβλήματα που αντιμετωπίζετε σε επίπεδο λειτουργίας του Τ.Ε.Ι. Αγίου Νικολάου;

*

- Συγκοινωνίες από & προς το Τ.Ε.Ι.
- Παροχής υπηρεσιών
- Καταλληλότητας υποδομών
- 1 & 2
- 2 & 3
- Όλα τα παραπάνω
- Άλλο...

Συγκοινωνίες από & προς το Τ.Ε.Ι.	57	49%
Παροχής υπηρεσιών	4	3%
Καταλληλότητας υποδομών	2	2%
1 & 2	22	19%
2 & 3	2	2%
Όλα τα παραπάνω	25	22%
Τίποτα	3	3%
Μακρινή απόσταση	1	1%
Total	116	100%

Πίνακας 16: Προβλήματα

Σχήμα 15: Προβλήματα φοιτητών.

Σε αυτή την ερώτηση πρέπει να εμβαθύνουμε περισσότερο εάν θέλουμε να βελτιώσουμε τα προβλήματα που επηρεάζουν την λειτουργία του Τμήματος στην πόλη. Το βασικότερο πρόβλημα με ποσοστό 49% είναι οι συγκοινωνίες από και προς το Τ.Ε.Ι. Στην 2η θέση με ποσοστό 21% έχουμε την απάντηση όλα τα παραπάνω που είναι ο συνδυασμός συγκοινωνίες – παροχής υπηρεσιών – καταλληλότητας υποδομών. Στην 3η θέση έχουμε τον συνδυασμό συγκοινωνίες & παροχή υπηρεσιών με ποσοστό 19%. Στην 4η θέση με ποσοστό 3% ισοψηφούν οι απαντήσεις «τίποτα» & «παροχής υπηρεσιών». Στην συνέχεια με ποσοστό 2% η απάντηση «2 & 3» που είναι ο συνδυασμός παροχής υπηρεσιών & καταλληλότητας υποδομών, καθώς και η απάντηση «καταλληλότητας υποδομών». Τέλος, με ποσοστό 1% αναφέρεται η «μακρινή απόσταση» που διέπει το Τμήμα από την πόλη του Αγίου Νικολάου. Όπως γίνεται αντιληπτό, οι περισσότερες απαντήσεις αναφέρονται ότι το μεγαλύτερο πρόβλημα που αντιμετωπίζει ένας φοιτητής είναι οι συγκοινωνίες από & προς το Τ.Ε.Ι.

Ερώτηση 14^η

Προτείνετε τρόπους βελτίωσης των προβλημάτων που αντιμετωπίζετε & γενικότερα *
τι θα αλλάζατε όσον αφορά τις παροχές της πόλης.

Κείμενο μακροσκελούς απάντησης

Απαντήσεις	Ποσοστά	
Συχνότερα δρομολόγια από & προς Τ.Ε.Ι . (π.χ. ανά μία ώρα)	44%	38%
Τίποτα	10%	9%
Πολλαπλές δραστηριότητες ΠΑΟΔΑΝ (π.χ. εθελοντικές εργασίες, τοπική ομάδα μπάσκετ κ.ά.)	8%	7%
Καλύτερη διαμονή π.χ.(ενοίκια, καλύτερη κατάσταση των οικιών κ.ά.)	7%	6%
Συγκοινωνίες εντός πόλεως	6%	5%
Δωρεάν μεταφορά από & προς το Τ.Ε.Ι.	5%	4%
Μείωση τιμής του εισιτηρίου	5%	4%
Μεταφορά του τμήματος εντός της πόλεως	4%	4%
Οικονομικότερες συνθήκες σε φαγητό, καφέ, αγορές στα μαγαζιά του Αγίου	3%	3%
Δεν έχει πολλές επιλογές διασκέδασης	3%	2%
Κόστος ζωής	3%	2%
"Όχι" μόνο στην ενασχόληση του τουρισμού	2%	1%
Καλύτερες σχέσεις με την τοπική κοινωνία	2%	1%
Μετακίνηση τμήματος σε άλλη πόλη	2%	1%
Όχι τόσο επαρκής εγκαταστάσεις οικιών με στόχο την στέρησή μας στην φοίτηση.	2%	1%
Φοιτητικές εστίες	2%	1%
"Express" δρομολόγια Άγιος Νικόλαος – Ηράκλειο	1%	1%
Αλλαγή φορέων της πόλης	1%	1%
Άλλο Συμβούλιο	1%	1%

Ανασφάλεια λόγω πολύ λίγων προνομίων	1%	1%
Αύξηση στους μισθούς των φοιτητών που εργάζονται	1%	1%
Δεν θα άλλαζα κάτι	1%	1%
Θα πήγαινα σε άλλη πόλη	1%	1%
Καλύτερες Δημόσιες Υπηρεσίες	1%	1%
Νέο Τμήμα στον Άγιο με τόνωση της οικονομίας & της κοινωνίας	1%	1%
Περισσότερες στάσεις του ΚΤΕΛ εντός της πόλεως	1%	1%
Περισσότεροι χώροι εστίασης	1%	1%
Υγειονομική περίθαλψη (π.χ. νοσοκομείο Αγίου Νικολάου)	1%	1%
Σύνολο	117%	100%

Πίνακας 17: Τρόποι βελτίωσης των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν οι φοιτητές.

Με βάση λοιπόν τον παραπάνω πίνακα βλέπουμε τις προτάσεις βελτίωσης από μεριάς των φοιτητών προκειμένου η πόλη να γίνει καλύτερη και να πλαισιωθεί περισσότερο από μελλοντικούς φοιτητές που θα ενταχθούν στο Τμήμα. Όπως ήταν λογικό και με βάση την προηγούμενη ερώτηση οι φοιτητές με ποσοστό 38% απάντησαν ότι θα πρέπει να υπάρχουν «συχνότερα δρομολόγια από & προς Τ.Ε.Ι . (π.χ. ανά μία ώρα)». Στην συνέχεια, παρατηρούμε προτάσεις βελτίωσης οι οποίες αφορούν τόσο τους φορείς του τόπου, όσο και τους κατοίκους της πόλης, οι οποίοι δραστηριοποιούνται επιχειρηματικά και έχουν στο δυναμικό τους φοιτητές του Τμήματος. Σημαντικό είναι και το γεγονός ότι, το 6% των ερωτηθέντων απάντησε «καλύτερη διαμονή π.χ. (ενοίκια, καλύτερη κατάσταση των οικημάτων κ.ά.)». Με χαμηλό ποσοστό της τάξης του 1% αλλά σημαντικό οι φοιτητές προτάσσουν καλύτερη υγειονομική περίθαλψη από πλευράς νοσοκομειακής φροντίδας. Εάν θέλουμε η πόλη να «πάει μπροστά» καλούνται οι άμεσα εμπλεκόμενοι φορείς να δώσουν ιδιαίτερη σημασία στον παραπάνω πίνακα.

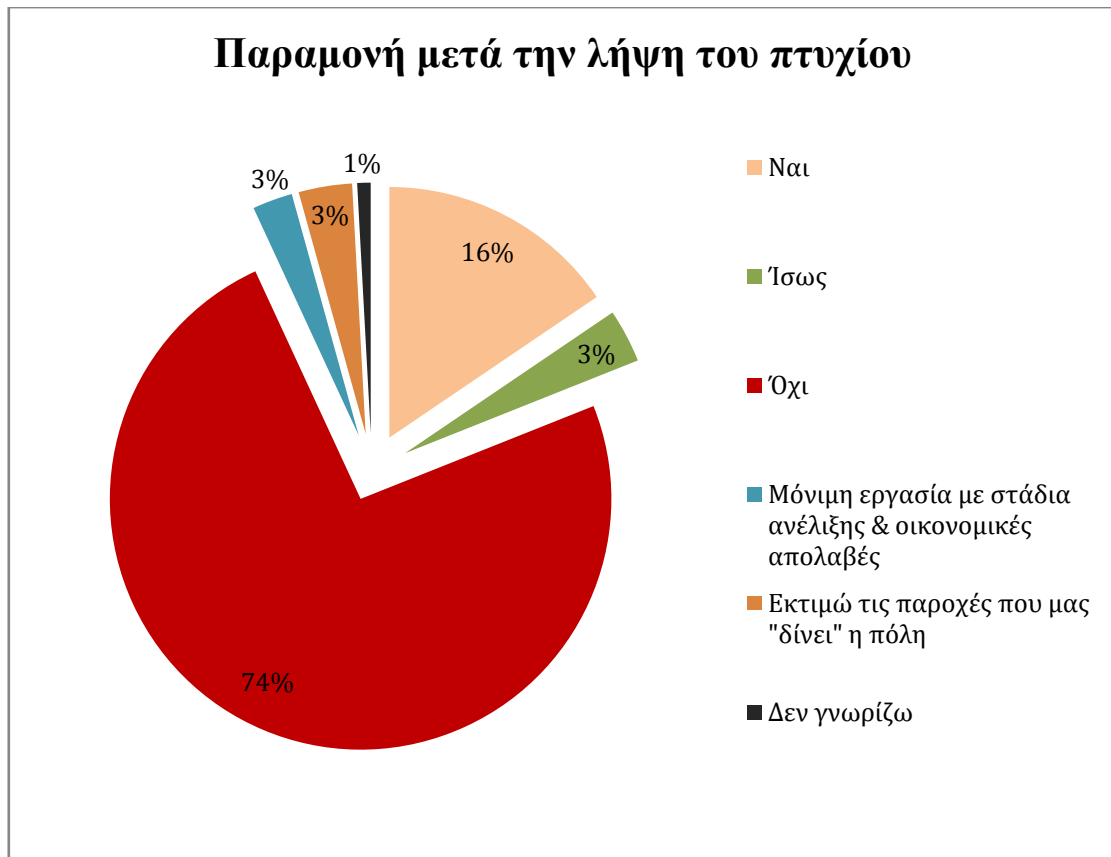
Ερώτηση 15^η

Μετά την λήψη του πτυχίου σας, σας ενδιαφέρει το ενδεχόμενο μονιμοποίησής σας *
στην πόλη του Αγίου Νικολάου, αν ναι γιατί;

- Ναι
- Όχι
- Άλλο...

Ναι	18	16%
Ίσως	4	3%
Όχι	86	74%
Μόνιμη εργασία με στάδια ανέλιξης & οικονομικές απολαβές	3	3%
Εκτιμώ τις παροχές που μας "δίνει" η πόλη	4	3%
Δεν γνωρίζω	1	1%
Total	116	100%

Πίνακας 18: Παραμονή μετά την λήψη του πτυχίου.

Σχήμα 16: Παραμονή φοιτητών στον Άγιο Νικόλαο.

Κλείνοντας αυτή την έρευνα θεωρήσαμε σημαντικό να ρωτήσουμε τους φοιτητές πώς βλέπουν την παραμονή τους στην πόλη μετά την λήψη του πτυχίου. Το 74% των φοιτητών απάντησε κατηγορηματικά «όχι» στην μονιμοποίησή του στην πόλη, για λόγους που σίγουρα όλοι γνωρίζουμε και κατατέθηκαν και παραπάνω. Το 16% απάντησε «ναι» στην παραμονή του, 3% απάντησε «ίσως», καθώς και «μόνιμη εργασία με στάδια ανέλιξης & οικονομικές απολαβές», και συνάμα ότι «εκτιμώ τις παροχές που μας "δίνει" η πόλη». Τέλος, το 1% απάντησε «δεν γνωρίζω» για την παραμονή μου μετά την λήψη του πτυχίου στην πόλη του Αγίου Νικολάου.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Με βάση τα παραπάνω και με γνώμονα την θεωρητική και ερευνητική διάσταση της πτυχιακής εργασίας αποδεικνύεται ότι ο ρόλος ενός Τριτοβάθμιου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος στην τοπική οικονομία και ανάπτυξη είναι σημαντικός λόγω του ότι υπάρχει τόνωση της τοπικής οικονομίας από τους φοιτητές. Ακόμη, πολλοί λόγοι αλλά και ο «σοφός λαός» αναφέρει ότι ένα Εκπαιδευτικό Ίδρυμα επιδρά στην ταυτότητα του τόπου όπου εδρεύει. Όλα τα παραπάνω συντελούν στην απόδειξη του θέματος της πτυχιακής μου εργασίας μέσα από την έρευνα που πραγματοποιήθηκε και έχοντας το δικαίωμα οι φοιτητές να διατυπώσουν την αντίληψη για την πόλη του Αγίου Νικολάου, αλλά και για το Τμήμα. Να τονίσουμε ότι το μεγαλύτερο πρόβλημα το οποίο αντιμετωπίζουν οι φοιτητές και αποδεικνύεται και «μέσα» από την έρευνα είναι η συγκοινωνία από και προς το Τ.Ε.Ι., η οποία είναι κάθε δύο(2) ώρες και πολλοί φοιτητές είτε δεν προλαβαίνουν το λεωφορείο και αναγκάζουν να πληρώσουν οκτώ(8) ευρώ στο ταξί, είτε ορισμένοι φοιτητές οι οποίοι δεν έχουν την οικονομική δυνατότητα να το πληρώσουν να μην παρακολουθήσουν το μάθημα και στην περίπτωση των εργαστηριακών μαθημάτων να «χρεωθούν» μία απουσία με μέγιστο τις τρεις(3). Πολλές φορές όμως παρατηρείτε και το φαινόμενο οι φοιτητές λόγω των δρομολογίων να μην παρακολουθούν τα θεωρητικά μαθήματα, διότι ο χρόνος αναμονής τους στο Τμήμα είναι αρκετά υψηλός. Ακόμη, πρέπει να αναφερθεί ότι ένα αρκετά υψηλό ποσοστό των φοιτητών βιώνει προβλήματα με τους χώρους εστίασης που υπάρχουν στην πόλη του Αγίου Νικολάου. Τέλος, με βάση την προσωπική μου άποψη ο Άγιος Νικόλαος κατά τους χειμερινούς μήνες έχει έσοδα μόνο από την παραμονή των φοιτητών στην πόλη και γι' αυτό τον λόγο θα πρέπει να υπάρχει και η ανάλογη συμπεριφορά από πλευράς αυτής. Το εν λόγω επιχείρημα τεκμηριώνεται με βάση το παρακάτω excel, όπου για ένα πλήθος 450 φοιτητών, παρατηρούμε τα αντίστοιχα ποσά που επέρχονται τόσο στο Κράτος όσο και στην κοινωνία του Αγίου Νικολάου, τα οποία μας αποδεικνύουν την καρποφόρα λειτουργία του Τμήματος στην πόλη και τα οφέλη του.

Έσοδα / Έξοδα από την λειτουργία του Τμήματος (για τα έτη 2018 - 2019)					
ΕΝΟΙΚΙΑ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	2.700,00 €	20.250,00 €	2.450,00 €	239,62 €	1.293.962,26 €
ΥΔΡΕΥΣΗ - ΑΠΟΧΕΥΤΕΣΗ	200,00 €	ανά έτος			
ΔΕΗ	18.600,00 €	ανά έτος			
COSMOTE	588,00 €	ανά έτος			
ΦΟΡΟΣ ΕΝΟΙΚΙΩΝ (έσοδα του Κράτους)	1.293.962,26 €	/1,24 Φ.Π.Α.=	1.043.517,95 €		
	250.444,31 €	(ΦΟΡΟΣ ΣΤΟ ΚΡΑΤΟΣ)			

Πίνακας 19: Έσοδα / Έξοδα από την λειτουργία του Τμήματος (για τα έτη 2018 - 2019)

Στον πίνακα 21 παρατηρούμε τις τιμές που ορίζει ο Δήμος στους λογαριασμούς Ύδρευσης – Αποχέτευσης του Ιδρύματος ανά έτος και στην συνέχεια στην καθαρή αξία το ποσό που απορρέει στο Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου.

ΠΑΓΙΑ ΥΔΡΕΥΣΗΣ - ΑΠΟΧΕΥΣΗΣ	12,00 €	17,12 €	46,24 €
Καθαρή Αξία	153,76 €		
Στα παραπάνω έσοδα / έξοδα συμπεριλαμβάνονται και οι τιμές που απορρέουν στο Κράτος.			
Όλα τα παραπάνω είναι ενδεικτικά ποσά τα οποία διαφέρουν χρόνο με τον χρόνο.			

Πίνακας 20: Πάγια ύδρευσης – αποχέτευσης.

>50-100	15
100-150	16
150-200	23
200-250	19
250-300	24
300+	19
Total	116

Στον παρακάτω πίνακα παρατηρούμε τα ετήσια έξοδα των φοιτητών στην πόλη του Αγίου Νικολάου, για παράδειγμα στο 1^ο κελί το ποσό των 750,00€ έχει επέλθει από τον πολλαπλασιασμό 50*15, όπου 50 ο Μέσος Όρος του ζεύγους >50 – 100 και 15 τα άτομα που απάντησαν. Στο 2^ο κελί οριζοντίως έχουμε το ποσό των 2.800,00€ που αθροίστηκε από το Μέσο Όρο του ζεύγους (100 – 150) και πολλαπλασιάστηκε με τον αριθμό 16 που είναι το σύνολο των ατόμων που απάντησαν. Το ίδιο συμβαίνει και στα υπόλοιπα κελιά εκτός των

δύο(2) τελευταίων οριζοντίως όπου στο ποσό των 273,49€ έχει εξαχθεί από το άθροισμα των προηγούμενων κελιών διά (/) το σύνολο των ατόμων που απάντησαν και στο τελευταίο κελί που παρατηρούμε το ποσό των 1.230.711,21€ έχει εξαχθεί από τον πολλαπλασιασμό των 273.49€ * 10 (δεκάμηνο) * 450 (ενεργοί φοιτητές).

Έξοδα φοιτητών κατά την διάρκεια της παραμονής τους στην πόλη του Αγίου Νικολάου.								
Οι υπολογισμοί αυτοί είναι ανά δεκάμηνο δεδομένου ότι οι φοιτητές έχουν 2 καλοκαιρινούς μήνες κενούς.	750,00 €	2.800,00 €	5.750,00 €	6.175,00 €	9.600,00 €	6.650,00 €	273,49 €	1.230.711,21 €
ΦΟΡΟΣ ΑΠΟ ΤΑ ΕΞΟΔΑ ΤΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ (24%)	1.230.711,21 €	/ 1,24 Φ.Π.Α.=	992.509,04 €					
	238.202,17 €	(ποσό που απορρέει στο Κράτος)						
	754.306,87 €	(ποσό που απορρέει στην πόλη του Αγίου Νικολάου)						

Πίνακας 21: Έξοδα φοιτητών κατά την διάρκεια της παραμονής τους στην πόλη του Αγίου Νικολάου.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

Καλαβάσης, Φ. & Κοντάκος, Α. (2010) 'Πόλη, έρευνα, εκπαίδευση: Ένα νέο όραμα για τη Ρόδο, πόλη εκπαίδευσης, πολιτισμικής ποικιλίας και σύγχρονων υπηρεσιών αλληλεπιδραστικής διακυβέρνησης.' *Τοπικές Κοινωνίες και Τριτοβάθμια Εκπαιδευτικά Ιδρύματα: Συνύπαρξη για Αειφορική Ανάπτυξη*. Rodos Palace (Ρόδος), 23 & 24 Απριλίου 2010. Ρόδος: Ρόδος: Επιτροπή Συνεργασίας του Δήμου Ροδίων με Τριτοβάθμια Εκπαιδευτικά Ιδρύματα, σ.17-17.

Γκίκας, Γ. & Χυζ, Α. (2010) 'Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα και Περιφερειακή Ανάπτυξη.' *Τοπικές Κοινωνίες και Τριτοβάθμια Εκπαιδευτικά Ιδρύματα: Συνύπαρξη για Αειφορική Ανάπτυξη*. Rodos Palace (Ρόδος), 23 & 24 Απριλίου 2010. Ρόδος: Ρόδος: Επιτροπή Συνεργασίας του Δήμου Ροδίων με Τριτοβάθμια Εκπαιδευτικά Ιδρύματα, σ.46-46.

Κατσίκης, Ι. (2010) 'Περιφερειακή Πολιτική και η Ανάπτυξη Τοπικών Ακαδημαϊκών Κοινοτήτων: Μια Συγκριτική Μελέτη στο Αιγαίο.' *Τοπικές Κοινωνίες και Τριτοβάθμια Εκπαιδευτικά Ιδρύματα: Συνύπαρξη για Αειφορική Ανάπτυξη*. Rodos Palace (Ρόδος), 23 & 24 Απριλίου 2010. Ρόδος: Ρόδος: Επιτροπή Συνεργασίας του Δήμου Ροδίων με Τριτοβάθμια Εκπαιδευτικά Ιδρύματα, σ.67-67.

Τ.Ε.Ι. Ηπείρου (2009). Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα Ηπείρου. Διαθέσιμο στο: http://cris.teiep.gr/jspui/bitstream/123456789/1257/1/discussion_002.pdf [Πρόσβαση 18 Ιανουαρίου 2019]

ΞΕΝΟΓΛΩΣΣΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

Hart, A. & Wolff, D. (2006) “Developing Local ‘Communities of Practice’ through Local Community – University Partnerships”, *Planning, Practice & Research* Vol. 21(1), p.p. 121 - 134.

Jongbloed, B. , Enders, J. & Salerno, C. (2008) “Higher education and its communities: Interconnections, interdependencies and a research agenda”, *Higher Education* Vol. 56(3), p.p. 303 - 308.

Etzkowitz, H. & Leydesdorff, L. (2000) “The dynamics of innovation: from National Systems and “Mode 2” to a Triple Helix of university–industry–government relations”, *Research Policy* 29, p.p. 109-113.

Bramwell, A. & Wolfe, DA. (2008) “Universities and Regional Economic Development: The Entrepreneurial University of Waterloo”, *Research policy*, p.p. 9-12.

Pellenbarg, P.H. (2005) “How to calculate the impact of a university on the regional economy. A case study of the University of Groningen, the Netherlands” *Conference on Knowledge and Regional Economic Development*. University of Barcelona, 9-11 June. Barcelona:University of Barcelona, p.p. 1 - 17.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

Yserte, R. & Rivera, M. (2010) “The impact of the university upon local economy: three methods to estimate demand-side effects”, *The Annals of Regional Science* Vol. 67(44), p.p. 39 - 42.

Florida, R (2006) “Regions and Universities Together Can Foster a Creative Economy”, *Chronicle of Higher Education*, p.p. 1 - 4.

Smith, H (2003) “Universities and Local Economic Development: An Appraisal of the Issues and Practices”, *Local Economy* Vol.18(1) , p.p. 2 - 3.

Gerard, G. , Shaker, Z. & Robley W. (2002) “The Effects of Business-university Alliances on Innovative Output and Financial Performance: A Study of Publicly Traded Biotechnology Companies”, *Journal of Business Venturing* Vol. 17(6), p.p. 577- 585.

Pellenbarg, P.H. (2005) “How to calculate the impact of a university on the regional economy. A case study of the University of Groningen, the Netherlands” *Conference on Knowledge and Regional Economic Development*. University of Barcelona, 9-11 June. Barcelona:University of Barcelona, p.p. 5 - 21.